

JÓ VADÁSZATOT!

A FŐVÁROSI ÉS PEST MEGYEI
VADÁSZKAMARA LAPJA

2013/2

Hírlevél

- Köszöntő
- Beszámoló
- Vadgazdálkodás
- Gratulálunk
- Vadásznapiak

Mottó:

Az apróvad vadászat alapja

- Élőhely biztosítása és fenntartása
- Ragadozó (és vaddisznó) kontroll
- Törzsállomány újratelepítése

(Nagy István)

Vadászjegyek érvényesítése

Az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete a vadászjegyek
2014/2015. évi vadászati idényre történő érvényesítését
a szokott rendben végzi.

Csoportos érvényesítésre előre kijelölt időpontot biztosítunk a vadászatra jogosultak
(Vt.-k, erdőgazdaságok, Fvk.-k) részére, amelyről – postai úton – időben értesítjük az érdekelteket.

Az **egyéni** érvényesítést **2014. január 2-ától** kezdjük meg!
(az iroda 2013. december 25-étől 2013. január 1-jéig zárva lesz).
Cím: 1051 Budapest, Nádor u. 34. (bejárat a Garibaldi utcából)

Nyitva tartás:

január–februárban:

Hétfőtől csütörtökig: 8,30-tól 16 óráig ebédidő: 12-től 13 óráig
Pénteken: 8,30-tól 12 óráig

márciustól (a szokott rendben):

Hétfőn és szerdán: 8,30-tól 16 óráig ebédidő: 12-től 13 óráig
Pénteken: 8,30-tól 12 óráig

Az érvényesítéssel kapcsolatban a következő költségekkel kell számolni:

• vadászjegy illetéke:	10 000 Ft
• kamarai tagdíj:	4000 Ft
• biztosítás:	1000 Ft
összesen:	15 000 Ft

(emelt díjas felelősségbiztosítás igénylése esetén plusz 1000 Ft fizetendő.)

A 70 év feletti vadásztársaink tagdíjmentességet élveznek,
a 4000 forintos tagdíjat nem kell megfizetniük.

Az érvényesítéshez (amit **nem csak személyesen** lehet intézni) az ötblakos vadászjegy
és a 2013/2014. évi lőjegyzék szükséges. Kérjük, az érvényesítéskor a lakcímváltozást bejelenteni
szíveskedjenek! Vadászjegyüket az állandó lakhely szerinti megyei kamaránál kell érvényesíteni!

Kérjük azokat a vadásztársakat, akik kamarai tagságukat nem kívánják megtartani,
hogy a kötelező vadász felelősség- és balesetbiztosítást a vadászjegy érvényesítését megelőzően
egyéniül kössék meg valamelyik biztosítónál, és a biztosítási kötvényt hozzák magukkal.

A biztosítás 2014. március 1-jétől 2015. február végéig kötendő.

A *Vadászévkönyvet* az érvényesítéskor adjuk át Önöknek
(a nem kamarai tagok 1800 Ft/db áron vásárolhatják meg irodánkban).

Nagy István

Jó vadászatot!

Tisztelt Olvasó, Kedves Vadásztárs!

A Fővárosi és Pest Megyei Vadászkamara újonnan megválasztott elnökeként – a lapzárták kényszerítő ereje miatt – először van módom arra, hogy a megyei kamara lapjában, lapunkban köszönthessem a főváros és a megye vadászeit. Ezúton is köszönöm a lap szerkesztőbizottságának, hogy módot és helyet biztosított erre.

E beköszöntőnek elsősorban nem rólam kell szólnia, mégis, úgy gondolom, a kamaránk több mint tízezer tagjának joga van megismerni választott kamarai elnökét.

1953. január 13-án születtem, tehát már betöltöttem 60. életévemet. Végzettségemet tekintve közgazdász, szakközgazdász vagyok. Jelenleg a Szerencsejárték Zrt.-nél dolgozom, ez a negyedik munkahelyem. Cegléden élek, innen járok be naponta budapesti központunkba.

6 éves korom óta vált életem egyre fontosabb részévé a vadászat. Édesapámmal ekkortól jártam rendszeresen apróvadászatokra. (Zárójelben jegyzem meg, akkor még ez ebben a korban is megengedett volt.) Vadásztársasági tagságom kezdetétől, 19 éves koromtól, tehát már 41 éve puskával is járhatom járom az erdőt-mezőt.

Több mint 30 évig voltam tagja – közben gazdasági felelőse, majd elnöke is – a Csemői Rákóczi – jelenleg Ceglédi Rákóczi – Vadásztársaságnak, és alapításától tagja vagyok a ceglédi ÖSB. Vadásztársaságnak, ahol kamarai elnökké választásomig gazdasági felelős voltam. Néhány éve felvételt nyertem a Jákó és Környéke Súlyom Vadásztársaság tagjai közé.

Mint rövid „szakmai életrajzomból” is látszik, nem vagyok vadászati-vadgazdálkodási szakember. Ezekben a szakkérdésekben álláspontom kialakítása során a kamara jól képzett szakmai állományára fogok támaszkodni.

A rövid bemutatkozást követően, a következő gondolat ismét a köszöneté kell, hogy legyen. Ezúton is köszönetet mondok a kamaránkat kezdettől fogva elnöklő-irányító *Rácz Gábor* vadásztársunknak – akit legutóbbi közgyűlésünk megérdemelten tiszteletbeli elnökké választott –, aki sok kitartással, megértéssel és főleg eredményesen irányította az elnökség, vezet-

te a kamara munkáját. Neki (is) köszönhető, hogy a vadásztársak nem szükséges rosszként tekintenek szervezetünkre. Köszönet érte!

És természetesen köszönet mindazoknak, akik a kamara mindenkori elnökségében eddig tevékenykedtek, eredményes munkát végeztek! Az ő munkájuk eredménye is, hogy egy rendezetten, átláthatóan és pénzügyileg is kiegyensúlyozottan működő kamara irányítását volt módom átvenni Gábortól.

Szeretnék néhány szót szólni – amint azt a közgyűlésen is megtettem – arról is, hogy véleményem szerint milyen főbb feladatokat kell megoldanunk az előttünk álló ciklusban, mikor tekinteném sikeresnek elnöki tevékenységemet. A feladatok említésének sorrendje nem fontossági, sokkal inkább gondolati sorrendet jelent.

Több vadásztársunk jelezte, hogy a következő ciklusban már nem kíván vezető pozíciót betölteni az elnökségben. Mivel a magam 60 évével a kamarai vezetőségben a fiatalok közé tartozom, én is úgy gondolom, feladatom az, hogy kamaránk elnökségét felkészítsem a fiatalításra. E kérdésben akkor érezném munkámat eredményesnek, ha a következő válasz-

tásig sikerülne megtalálni, a feladatra felkészíteni, a tagságnak bemutatni, velük elfogadtatni azokat a 60 évesnél jóval fiatalabb vadásztársakat, akikre bízton rá lehetne bízni szervezetünk további irányítását. Értem ezt természetesen az elnöki tisztségre is.

Mint már említettem is, eddig kiegyensúlyozottan működő, stabil alapokon álló kamarát adott át nekem az előző elnök. És a hangsúly e gondolatban az „eddig” szón van. Ki merem jelenteni, hogy a kamara az éves gazdálkodási tervét – az eddigi időarányos teljesítéseket figyelembe véve – teljesíteni fogja, viszont meglévő tartalékaink nem látszanak elegendőnek arra, hogy még egy ilyen évet gond nélkül finanszírozzunk tudjunk. A veszteséges gazdálkodás fő okát pedig az országos kamarai tagdíjak megyék közötti elosztási rendszerében látom.

Feladatomban tekintem tehát, hogy a következő választáskor egy stabil gazdasági alapokon álló, megfelelő lehetőségekkel és tartalékokkal rendelkező kamarát adjak át a következő elnöknek.

Mindannyiunk előtt ismert az a kettősség, amely mind a megyei, mind az országos érdekképviselőinkben is megmutatkozik. Úgy gondolom, hogy országos és megyei szinten is újra sorra kell venni azokat az érveket, amelyek a kamara és a védegyelet párhuzamos létét, működését indokolják, és persze fel kell mérni az ellenérveket is. E munka elvégzése után határozhatnánk meg az esetleges teendőket. A magam részéről kész vagyok ennek érdekében javaslatot is tenni.

A vadászoknak az elmúlt néhány év sok könnyítést hozott. Kedvező irányban változott a fegyvertörvény, változások következtek be az orvosi alkalmassági vizsgálat tekintetében is, és el kell mondanunk, hogy az új vadászati törvény tervezete is széles körű előzetes felmérések, konzultációk alapján készült. Vannak azonban problémák is, például az új polgári törvénykönyv a vad-gépjármű ütközésekkor ismét felveti a vadásztársaságok felelősségét. Vagy: hajdan csak akár többéves vadászjelöltség után lehetett valakiből – miután a tagság megismerte, az alapvető vadászati normákat a gyakorlatban elsajátította, és végül sikeres vizsgát tett – vadász, ma pedig az új vadászok felkészültségét általában csak a vizsgán

lehet megítélni. Vannak olyan tapasztalatok, amelyek szerint ez nem elég; felmerül tehát, hogy célszerű-e ezen a téren a szigorítás, a vizsgára felkészítő tanfolyamok kötelezővé tétele.

Kezelnünk kell azt a problémát, hogy a vaddisznó hódító útra indult, kitűnően alkalmazkodva a megváltozott környezeti állapotokhoz. A hajdan jellemzően hegyvidéken, erdőben élő vad ma szinte mindenhol jelen van, egyaránt gondot okozva az apróvad-gazdálkodásban, a vadászok és nem vadászok együttélésében, így a vadászok és a vadászat megítélésében. Ez vagy azért következett be, mert adott területen ténylegesen túlszorodott, vagy mert egyre inkább szűkítjük természetes élőhelyét – így kényszerítve az emberek közvetlen lakókörnyezetébe, a lakott területre. Mi, vadászok csak a lakott területen kívül, vadászterületnek minősülő területeken vadászhatunk, így ma a hatóság, a jegyző engedélye szükséges a belterületi beavatkozáshoz, a hosszú ügyintézés pedig jelentősen csökkenti a hatékonyságot.

Tennünk kell annak érdekében, hogy a nyúl- és a fácánállomány ne juthasson, jusson a fogoly sorsára. Az ÖSB Vadásztársaság Cegléd környéki vadászterületén már saját bőrünkön érezzük ennek szükségességét. A kamara szakmai vezetésétől megoldási javaslatokat várok e problémakörben is.

És még lehetne sorolni a megoldandó feladatokat...

Végül szeretném leszögezni azt, hogy jómagam is elsősorban a természetben tartózkodást, a vadászatot, az azt követő jó hangulatú együttléteket szeretem, és nem a vadászatnak hátteret biztosító jogi, szervezeti, szervezési és egyéb feltételek fenntartását, nota bene korrigálását, javítását. De, mivel a kamarai elnökséget elvállaltam, kötelességemnek tartom, hogy minden törekvésem a vadászat feltételeinek minél sikeresebb biztosítására irányuljon – a jelenlegi és a jövőbeni vadásztársak számára egyaránt. Ehhez kérem és várom minden vadásztárs támogatását, segítő együttműködését és javaslatait.

Vadászüdvözzettel

Szentpétery Kálmán

Tájékoztató

OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezetének 2009–2012. évi beszámoló küldöttértekezletéről

Az OMVK Pest megyei területi szervezete beszámolósi kötelezettségének 2013. június 8-án tett eleget, a TIT Stúdió budai székházában megtartott küldöttértekezleten, illetve sport- és hivatásos vadász osztályüléseken. A beszámolóval egyidejűleg került sor a megyei szervezet tisztségviselőinek és a küldötteknek a következő négyéves ciklusra szóló megválasztására.

A megyei szervezet megválasztott tisztségviselői:

– elnök:	dr. Szentpétery Kálmán
– tiszteletbeli elnök:	Rácz Gábor
– sportvadász alelnök:	Kemenes Miklós
– hivatásos vadász alelnök:	Guzsik Alfréd
– elnökségi tag:	dr. Székely István
– elnökségi tag:	Kósa Ferenc
– etikai bizottság elnöke:	dr. Kerényi Mihály
– vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottság elnöke:	Kovács Gábor
– felügyelőbizottság elnöke:	Szilágyi Lajos

A rendezvény lebonyolításáról a vadászati sajtó (valamint honlapunk, a www.omvkpest.hu) adott tájékoztatást. Magát a beszámolót több száz példányban, postai úton is eljuttattuk a megye vadászáinak legaktívabb részéhez, és bízunk abban, hogy a megválasztott küldöttek útján ez az információ tovább terjed. A beszámoló kivonatát azonban ezúton is közzétesszük, hogy a megye valamennyi vadászához eljutó hírlevelünk révén biztosítsuk minden kamarai tag informáltságát.

Kivonat a beszámolóból

A 2009. évi tisztújítás óta az Országos Magyar Vadász-kamara pozíciója mind a vadászati közéletben, mind a civil szervezetek körében tovább erősödött, nem utolsósorban annak a támogatásnak az eredményeként, amely az Országos Magyar Vadászati Védegyelet és annak vezetése részéről megnyilvánult. Ennek a támogatásnak és együttműködésnek az eredményeként olyan problémákat sikerült megoldani, amelyek régóta nehezítették a vadászok életét, ide értve a fegyvertartási engedélyek érvényességét, a fegyvertörvény adminisztratív túlzásait, a 8 cm-nél hosszabb pengéjű vadászkések okozta gondokat stb.

Az említett „eredmények” számunkra azért is fontosak, mert jelentős részükben a megye volt a kezde-

ményező; javaslatunkra tűzte napirendre a védegyelet és az országos kamara.

Közfeladatok

A „fővárosi és Pest megyei kamara” taglétszáma évek óta meghaladja a 10 000 főt, de a korábbi időszaktól eltérően nem növekszik.

A 2012. évre 10 505 (sport- és hivatásos) vadász érvevényesítette nálunk az állami vadászjegyet.

Az állami vadászvizsgákat továbbra is a kamara szervezte. A vizsgabizottság elnöke a kamara titkára, tagjai a vadászati felügyelőség, valamint a Pest megyei RFK és a BRFK munkatársai. A solymásvizsgák esetében

Szabó László, az íjászvizsgák esetében Ambrózy Árpád vesz részt szakértőként.

A beszámolási időszakban továbbra is elláttunk a külföldi bér vadászok felelősségbiztosításával kapcsolatos feladatokat (biztosítás kötése, bélyegkiadás). Új tevékenységként jelentkezett a vadkísérőjegyek és apróvadgyűjtő-igazolások kiadása, melyet a kamara a vadászati hatóságtól vett át.

Érdekképviselés, érdekérvényesítés

A területi szervezetünkhez eljuttatott jogszabálytervezeteket rendszeresen véleményezzük, és javaslatainkat továbbítjuk az OMKV felé. Úgy tapasztaljuk, hogy a vadászok véleményét (szakmai érveit) az elmúlt három évben – a korábbi gyakorlattól eltérően – figyelembe veszik az illetékes kormányzatok, számos esetben javaslatainknak megfelelő tartalommal jelennek meg a jogszabályok. Különösen fontosak ebben a tekintetben a vadászfegyverek tartásához kapcsolódó fegyverjogszabályok (fegyvertartási engedély időtartama, vadászfegyverek bevizsgálása), az orrvadászat önálló törvényi tényállásként történő megfogalmazása és a kellő büntetési tételek előírása. Néhány – jó ideje napirenden tartott – kérdés kapcsán ugyanakkor nincs érdemi eredmény. Ilyenek:

- vad-gépjármű összeütközések jogi szabályozása és a bírósági gyakorlat;
- kóbor kutya és macska elejtése.

Kapcsolattartás

A megyei vadászati felügyelőséggel hagyományosan jó az együttműködés. A megyei állat-egészségügyi hatósággal ugyancsak szoros kapcsolat létesült, ez egyrészt a vadhúsvizsgáló-képzésnek, másrészt a sertéspestis-helyzetnek volt köszönhető. Az állat-egészségügyi hatóság kiváló hozzáállásának eredményeként az elkövetett vaddisznók utáni kártalanítás a „pestises” években jól működött.

A Budapesti Rendőr-főkapitánysággal, valamint a Pest Megyei Rendőr-főkapitánysággal rendszeres, a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal alkalmoszerű, de zökkenőmentes az együttműködésünk.

A Duna-Ipoly Nemzeti Parkkal együttműködési szerződésünk van. Ennek, valamint különösen a természetvédő kollégák hozzáállásának köszönhető, hogy

a megyei csapdázási programot teljes egészében támogatják.

Tájékoztatás, propaganda

Rendkívül fontosnak ítéljük, hogy a nem vadász közvéleményben a vadászat reális képének kialakulását segítsük elő a tájékoztatás, ismeretközlés eszközeivel. Propagandamunkánkat ennek érdekében a vadásztársadalom tagjai mellett a nem vadász közönségre is igyekszünk kiterjeszteni.

A vadászjegyek érvényesítésekor minden évben biztosítjuk tagjaink részére az OMKV által szerkesztett *Vadászévkönyvet*. A vadásztársak túlnyomó többsége – az elmúlt évi kérdőíves felmérés szerint – kifejezetten igényli a kiadványt. A vadászok tájékozottsága érdekében évente két alkalommal küldjük ki minden vadásznak a *Jó Vadászatot* c. hírlevelünket, melyben szakmai tartalommal és ismertető anyagokkal szolgálunk.

A megyei vadásznap rendezvényeket költségvetésünk lehetőségeinek megfelelően, anyagilag és ezen túl más eszközökkel (kapcsolatrendszer, tájékoztatás) is támogatjuk.

Hivatásos vadászok

A hivatásos vadászok továbbképzését a négyéves ciklusban rendszeresen megtartottuk. Szakembereink számos előadással járultak hozzá az ismeretek bővítéséhez.

A hivatásos vadászok megyei versenyét rendszeresen megtartottuk, az országos hivatásosvadász-versenyeken megyénk versenyzői derekasan helytálltak.

A 2009–2012 között folytatott ragadozógazdálkodásban kiemelkedő eredményeket elérő hivatásos vadászokat a „Pest megye csapdázómestere” címmel és „Aranyszarka” kitűzővel jutalmaztuk.

Vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottság

A bizottság 2010-ben „Városi vadgazdálkodás” címmel rendezett konferenciát. Társszervezőként vett részt a ragadozógyérítés módszereit ismertető, bemutatóval kombinált szakmai tanácskozás megvalósításában. 2011-ben a vadgazdálkodás szakemberei (hivatásos vadászok, vadászmesterek) részvételével szakmai napot rendezett, „Beszélgessünk az apróvadról” címmel. A házigazda

Homokpusztai Földtulajdonosi Közösség által újra fel-fedezett és adaptált módszerről Csernus Krisztián „Fácánnevelés kotlóssal” címmel tartott részletekbe menő előadást, amelyet a gyakorlati szakemberek különösen érdeklődve hallgattak. A hivatásos vadászok évenkénti továbbképzésében a bizottság – szakmai anyagokkal, előadásokkal – minden évben közreműködött.

Szakbizottságok

A **sportlövő bizottság** a galgamácsai lőtérén és a prékói lőtérén járul hozzá a vadászelöltek felkészítéséhez és vizsgáztatásához. Minden évben versenyeket rendez korábbi neves sportlövők emlékére (Dóra Iván-emlékverseny, Dr. Lumniczer Sándor-emlékverseny, Dr. Egyed István-emlékverseny, Igali József-emlékverseny). A versenyek rendezését a kamara rendszeresen támogatja.

A **kynológiai bizottság** bázisa a Szent István Egyetem babatpusztai területe. Itt folynak a bírói tovább-

képzések, a vadászkutyák vizsgára való felkészítése, valamint vizsgáztatása is.

A **vadászati hagyományokat ápoló bizottság** fő feladata a vadászíjászok és solymászok képzése, valamint vizsgáztatása. Nem kis részt a bizottság tagjának, Szabó László úrnak a következetes munkája eredményeként az UNESCO Szellemi Kulturális Öröksége kormányközi bizottságának 7. ülésén a magyar solymászat az emberiség élő szellemi kulturális örökségének részeként felkerült az UNESCO reprezentatív listájára.

A **természetvédelmi bizottság** a cikluson belül újjáalakult, személyi összetételében erősödött. A bizottság a hírlevélén keresztül rendszeresen tájékoztatja a vadászokat az aktuális problémákról, a változó jogi szabályozásokról. A bizottság meghatározó szerepet játszik abban, hogy a vadászat és a természetvédelem közelítsen egymáshoz. Mindinkább az egymást segítő feladatok, lehetőségek megtalálása és nem az ellenérdekek felerősítése a cél. Ennek keretében kapott erkölcsi támogatást a ragadozógazdálkodási program is.

* * *

A megyei kamara gazdálkodásáról és pénzügyi helyzetéről az éves küldöttértekezleteken rendre számot adott az elnökség. A beszámolási időszakra (2009–2012) vonatkozó összefoglaló adatok a következők:

OMKV Fővárosi és Pest megyei Területi Szervezete mérlege a 2009–12. évekre (1000 forintban)											
Sorszám	Megnevezés	2009	2010	2011	2012	Sorszám	Megnevezés	2009	2010	2011	2012
1.	A. Befektetett eszközök	20 211	18 852	17 731	16 136	13.	D. Saját tőke	52 189	45 165	41 737	27 393
2.	I. Immateriális javak	35	0			14.	I. Induló tőke	21 845	21 845	21 845	
3.	II. Tárgyi eszközök	20 176	18 852	17 731	16 136	15.	II. Tőkeváltozás	29 565	30 344	23 320	41 737
4.	III. Befektetett pü eszközök					16.	III. Lekötött tartalék				
5.	IV. Bef. eszk-ök értékelyesb.					17.	IV. Tárgyévi eredmény	779	-7024	-3428	-14 344
6.	B. Forgóeszközök	35 664	32 499	32 279	19 166	18.	V. Értékelési tartalék				
7.	I. Készletek					19.	E. Céltartalék				
8.	II. Követelések	2006	1400	1616	207	20.	F. Kötelezettségek	3836	6186	8273	7464
9.	III. Értékpapírok	27 121	23 127	23 170	10 000	21.	I. Hosszú lejáratú köt.				
10.	IV. Pénzeszközök	6537	7972	7493	8959	22.	II. Rövid lejáratú köt.	3836	6186	8273	7464
11.	C. Aktív időbeli elhat-ok	150				23.	G. Passzív időbeli elhat.				445
12.	Eszközök összesen	56 025	51 351	50 010	35 302	24.	Források összesen	56 025	51 351	50 010	35 302

Vadgazdálkodás

Összefogás az apróvadfajok élőhelyfejlesztésének támogatásért

Apróvadfajaink (fogoly, mezei nyúl, fácán) állományának általános csökkenése Magyarországon egyre aggasztóbb, ezért az érintettek ágazatok (vadgazdálkodás, természetvédelem, mezőgazdaság) összefogása halaszthatatlan, közös feladatunk. Az állománycsökkenés okairól számos eltérő vélekedés látott már napvilágot, mind a tudományos fórumokon, mind pedig a gyakorlati vadgazdálkodók, természetvédők köreiből. Néhány dologban azonban szinte minden vélemény azonos. Először is abban, hogy az állománycsökkenés mértéke és időtávja alapján egyértelmű, hogy nem az apróvadfajok populációinak időszakos visszaesésével, hanem hosszú ideje tartó, folyamatos csökkenéssel kell szembenéznünk az érdekelteknek.

Az állománycsökkenés okait kutatva, két tényező szinte teljes egyetértésben kerül megnevezésre. Az egyik a vadászható ragadozófajok jogszerű módszerekkel történő gyérítésének szükségessége, a másik pedig a mezőgazdasági élőhelyek állapotának javítása.

A ragadozógazdálkodás vonatkozásában a vadászatra jogosultak kezében van a lehetőség a hatékony fellépésre, mégis a legtöbb esetben a gazdálkodók pusztán csekély erőfeszítéseket tesznek ragadozóállományuk kordában tartására. A jogszerű és hatékony beavatkozási lehetőségek (csapdázás, kotorékozás) helyett sajnálatosan egyre elterjedtebb az illegális, nem szelektív módszerek alkalmazása (mérgezés), mely ellen a vadgazdálkodási szakterületnek minden létező eszközzel fel kell lépnie.

A mezőgazdasági élőhelyek apróvadfajok számára kedvező átalakítására a vadászatra jogosultaknak kevesebb lehetősége van. A földtulajdon, illetve földbérlet hiánya, a szükséges szakértelem, géppark és munkaerő megszerzésének nehézségei miatt, az apróvaddal való gazdálkodásban érdekelt vadásztársaságok egyéni megállapodásokra és a földhasználók jóindulatára vannak utalva élőhely-fejlesztési tevékenységük során.

Az, hogy volna mit tenni az élőhelyfejlesztések terén, egyértelmű. A szegélyélőhelyek eltűnése, a mezőgazda-

sági termelés intenzívebbé válása Európa-szerte és hazánkban is nem várt hatásokat eredményezett mind az apróvadfajok, mind a mezőgazdasági élőhelyre jellemző gyakori madárfajok állománya tekintetében. Sajnálatos példa a fogoly hazai állományának összeomlása, vagy például a nálunk még meglehetősen gyakori vadgerle populációjának nagy-britanniai drasztikus csökkenése (az 1970-ben becsült állomány mára 95%-kal csökkent (forrás: www.rspb.org.uk)).

Ebben a folyamatban kíván kedvező hatást elérni a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a Szent István Egyetem, az Országos Magyar Vadászkamara és a Nyugat-magyarországi Egyetem napjainkban benyújtott közös kezdeményezése az élőhely-fejlesztési célú, terület alapú támogatások megteremtésével.

A kezdeményező szervezetek az agrártámogatásokért felelős Vidékfejlesztési Minisztérium számára olyan javaslatot készítettek elő, mely – megfelelő támogatottság esetén – beilleszthető az agrár-környezetgazdálkodási kifizetések rendszerébe. A javaslatcsomag elsősorban a kisebb mezőgazdasági táblák kialakítására, valamint a programban támogatást nyerő területek 5%-án kedvező élőhelyi viszonyokat teremtő zöldugár létesítésére fókuszál. Az agrár-környezetgazdálkodási kifizetések jellemzőinél fogva ezek a támogatások azokat a földhasználókat illetik meg, akik önkéntesen csatlakozni kívánnak a rendszerhez.

Ez természetesen némi bizonytalanságot rejt magában, mivel a földhasználók csatlakozási hajlandóságát számos tényező befolyásolhatja (gazdálkodási szerkezet, a támogatási rendszer bonyolultsága, támogatási összeg, információhoz való hozzáférés). Előzetes becsléseink szerint azonban nem lehetetlen az, hogy a körülmények kedvező alakulása esetén több tízezer hektár területen valósulhat meg az apróvadfajok élőhelyi igényeinek megfelelő gazdálkodás, melytől joggal várhatjuk a jelenlegi helyzet javulását. Az apróvadfajok élőhelyeinek fejlesztését szolgáló agrár-környezetgazdálkodási

OMVK Fővárosi és Pest megyei Szervezete költségvetésének tényyszámai (1000 Ftban)				
Megnevezés	2009	2010	2011	2012.
Bevételek				
Vadászjegy	52 185	51 190	51 912	50 786
Tagdíj	29 424	28 782	29 253	28 434
Biztosítási jutalék	2067	2087	2832	2119
Igazg. szolg. díj	325	395	345	405
Vadászvizsga	7961	9044	10 038	9601
Kamat	4687	2941	2538	2692
Bérleti díj	400	480	455	135
Könyv kazetta	45	18	12	74
Szakkbizottsági bev.	0			
Egyéb bevétel	892	798	166	1010
Hírlevél tám	1011	518		
Egyéb támogatás	1400			
Biztosítási kártérítés				
Bevételek összesen	100 397	96 253	97 551	95 256
Költségek				
Anyagköltség	1559	1806	1963	3045
Rezsi költség	2295	2260	2890	3002
Gépjármű költség, szállítás	2662	3236	3610	4865
Omvk tagdíj	24 559	24 958	21 452	21 487
Vadásznap	3265	2392	2163	2780
term.véd.pr				300
Hírlevél, beszámolók	7166	6906	7349	7824
Évkönyv	4007	4190	4110	4423
Egyéb	921	307	5	629
Takarítás, karbantartás	1188	1277	1200	1260
Szakkönyv, szakértő	587	474	367	323
Szakkbizottsági fa	1010	845	726	1974
Vadászvizsga költs	4639	5908	6556	6491
Bankktg, biztosítás	560	849	191	219
Könyvelés	3742	3531	3531	3840
Posta, hirdetés	1870	1496	2033	1746
Bérktg	20 995	22 113	23 526	25 069
Tiszteletdíj	4425	4880	5180	5524
Egyéb személyi	1608	2308	1860	1575
TB kötelezettség	8687	8456	8819	10029
Amortizáció	1796	1559	1600	1595
Kiküldetés, megbíz, díj	2077	3526	1847	1600
Költségek összesen	99 618	103 277	100 978	109 600
Záró pénzkészlet	33 658	31 099	30 663	18 959

kifizetések mellett a kezdeményező szervezetek a kapcsolódó ún. nem termelő beruházások (sövénysorok, mezővédő erdősávok telepítése) hatékony átalakítását is szorgalmazzák.

Meggyőződésünk szerint ezek a lépések új megvilágításba helyezhetik az apróvadfajok élőhelyeinek fejlesztésére tett törekvéseket, és gyakorlati együttműködésre sarkallják az érintetteket.

Kezdeményezésünk sikeressége esetén a mezőgazdasági élőhelyek biodiverzitás-változása kedvező fordulatot vehet, növekedhet a hasznosítható apróvad-

állományok nagysága, hozzájárulva a védett és fokozottan védett ragadozómadár-fajok táplálékbázisához. Mindez pedig oly módon történhet, hogy az érintett területek földhasználói méltányos kifizetésekben részesülhetnek. A javaslat részleteiről további információk hamarosan fellelhetők a kezdeményező szervezetek honlapjain.

*Tóth Péter programvezető,
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület*

Ragadozógazdálkodás

Pest megyében (az országban elsőként) ragadozógazdálkodási programot hirdettünk a 2008. évben.

A programhoz csatlakozó 69 vadászatra jogosult 250 db Larsen-csapda működtetésével, elsősorban a szarka-állomány apasztásával kezdte a munkát. A 2008. évi kiváló hozzáállásnak köszönhetően kiemelkedő mennyiségű (5082 db) szarkát fogtak csapdázó hivatásos vadászaink. Területi szervezetünk vezetősége ez évben megalapította a „Pest megye csapdázómestere” címet, melyhez az „Aranyzsarka” kitűzött csatoltuk elismerésként az élenjáró hivatásos vadászaink számára.

A 2009-es évtől a „vadóri” munka értékelésébe már más, az apróvad-gazdálkodás szempontjából fontos ragadozókat is bevontunk (rókát, borzot, házi görényt, nyestet).

Az évenkénti értékelések során kiderült, hogy a megye apróvadás hivatásos vadászaik között kialakult egy erős mag. Nem meglepő módon, azokon a vadászterületeken, ahol a hivatásos vadászok kiemelkedő munkát végeznek a ragadozógazdálkodásban, nőtt az apróvad-

teríték. Van, ahol kicsit, de van olyan vadászterület is, ahol látványosan.

Az elmúlt évek visszatekintéséből jól látható, hogy jelentősen emelkedik a csapdával fogott rókák száma (a csapda a nap 24 órájában dolgozik!), nőtt a dalmányosvarjú-teríték, és az intenzív apasztás ellenére nem-igen csökken a befogott szarkák száma.

Megnevezés	teríték /db/									
	2009		2010		2011		2012		2013	
	csapda	lövés	csapda	lövés	csapda	lövés	csapda	lövés	csapda	lövés
róka	124	751	185	498	205	656	277	494	324	728
borz	9	37	7	28	47	43	64	45	42	50
házi görény	2	1	7	2	–	–	12	–	11	4
nyest	9	9	18	2	9	4	11	6	14	11
szarka	2641	809	2118	867	2217	867	1572	584	2445	784
dolm. varjú	109	429	177	372	165	296	184	307	290	352
VEGE-k száma	38		31		26		21		37	

A 2013-as szezonban (március 1. – augusztus 31.) 37 vadászatra jogosult 41 hivatásos vadászának munkáját tudtuk értékelni. (A márciustól augusztus végéig tartó értékelési szezon nem véletlen, hiszen az apróvad szaporulatának védelme ezen időszakban meghatározó.)

Ez évben a 200 pontos határt tizenhárom hivatásos vadásznunk érte el.

Örökös csapdázómesterek:	Vadászatra jogosult	2013. évi pontszám
Győri István	Délegyházi Vt.	430 pont
Sass István	Dömsödi Lobogó Vt.	414 pont
Szőke Attila	Tessedik Vt.	406 pont
Takács Dániel	Apaj-Ürbőpuszta Vt.	276 pont

2013. évi csapdázómesterek:

Bobák Attila	Rákosmente Földtulajdonosi Közösség	864 pont
Eszes Nándor	Herman Ottó Vt.	284 pont
Hargittai Zoltán	Apaj-Ürbőpuszta Vt.	241 pont
Horváth Zoltán	Sorokság-Gyál Vt.	442 pont
Kocsis József	Szigetszentmiklósi Gazdák	443 pont
Kun Márk	Szilvásdombi Vt.	261 pont
Schulcz Tamás	Kakucsi Nimród Vt.	286 pont
Szabó József	Gólyahalom Vt.	723 pont
Zsin Géza	Kóhalma Vt.	221 Pont

Az elmúlt 6 évben azt tapasztaltuk, hogy a kiemelkedő munka 20-22 vadászterületre koncentrálódik, de minden évben csatlakozik az élcsapathoz 2-3 hivatásos vadász.

Mind a kamara, mind a szövetség vezetősége nevében azt kérjük a vadászatra jogosultaktól, hogy a nem kevés többletmunkát végző hivatásos vadászokat ne csak a kötelezően járó lődíjjal (ez jár a csapdázók ese-

Külön említést érdemel, hogy két olyan vadásznunk is van, aki az idén hatodszor, további kettő pedig ötödször veheti át a jelvényt. Részükre a kamara a

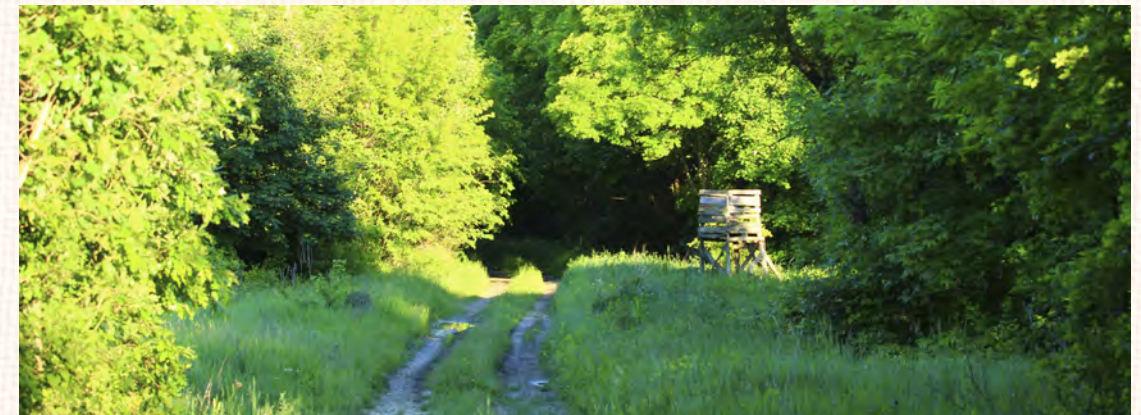
„Pest megye örökös csapdázómestere”

címet adományozta.

tében is), hanem más, a helyi adottságoknak megfelelő módon is ismerjék el.

A hatéves programunkat ebben az évben lezárjuk, de más, az apróvadállomány számára fontos módon szeretnénk a jövőben is a vadászatra jogosultak segítségére lenni.

*Nagy István
titkár*

Lábfogó kábeles csapdák alkalmazásának tapasztalatai

a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság különleges rendeltetésű vadászterületein

Az apróvad védelmét szívükön viselő vadászatra jogosultaknak legalább egy közös ismérvük van. Mégpedig az, hogy a róka állományának visszaszorítására vívott szélmalomharcban keresik a kitörés lehetőségét.

Nincs ebből a szempontból különbség a vadászterületek rendeltetése által megfogalmazott cél szempontjából sem. Ki a fácán és mezei nyúl állományának megóvását tekinti elsődleges feladatának, ki pedig a tűzok és egyéb földön fészkelő veszélyeztetett fajok állományát.

Az bizonyos, hogy a túlszaporodott generalista ragadozófajok állomány szabályozásának pozitív hatásai mindenütt érzékelhetők.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (HNPI) két, természetvédelmi rendeltetésű vadászterületet üzemeltet, amelyeken az itt dolgozó hivatásos vadász kollégáimmal együtt keressük a céljaink eléréséhez vezető legeredményesebb utat.

A közelmúlt időkig a hivatásos vadász a löfegyveres gyérítés különböző válfajait és a füstgyertyás gyérítést alkalmazhatta.

A vadászéven belül a löfegyveres gyérítés időszak a takarás csökkenésével, nyár végétől tavaszig kerülhet előtérbe, ami a vadvédelem szempontjából, tudjuk, szinte egyenlő a nullával, hiszen ekkorra már az új rókagenerációt féltett vadállományunkon (is) nevelték fel a szülők.

A tavaszi füstgyertyás állománygyérítés – bár költségkímélő és eredményes eljárás volt – több sebből vérzett, egyrészt az alkalmazott szer engedélyokiratának hiánya, másrészt az állatvédelmi aggályok miatt is, így ez is már csak múlt időben említhető.

A kialakult helyzet egyre inkább a méltánytalanul elfeledett csapdázás irányába terelte a megoldást kereső gondolkodó vadászokat.

A csillagok szerencsés együttállása következtében Hajas Péter Pál, az OMKV vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottságának tagja lelkiismeretesen elkezdte kutatni a külföldi szakirodalmat és gyakorlatot. Munkájának köszönhetően több eredményes és nem utolsósorban legális csapdázási technológia került a magyar vadgazdálkodás látókörébe.

Személyes ismeretségünk révén a HNPI képviselő-

tében is megkerestem Pétert, hogy keressünk a helyi sajátosságoknak megfelelő csapdaféleséget.

Az első, eredményes módszert ígérő csapda a hatytyúnyak volt, amely azonban az ölcscapdák családjába tartozik, így nem kívánatos fogás esetén használatokban vagy védett állatokban is kárt tehet. Emiatt alkalmazására a kezelésünk alatt álló vadászterületeken nem került sor.

Élve fogó alternatívaként a kanadai fejlesztésű, ott rókára és prérifarkasra irányuló prémvadászatra használatos Belisle 6" és Belisle 8" „szelektív” elnevezésű lábfogó kábeles csapda használatát választottuk. Ez a két eszköz csupán a csapda kioldása módjában különbözik egymástól, egyebekben a célállat megfogásának mechanizmusában azonosak.

A csapdák óriási előnye a hatytyúnyakkal szemben, hogy élve fogják meg a célállatot, így nem kívánt fogás esetén a megfogott egyed sérülésmentesen vagy a túlélését nem veszélyeztető enyhe, könnyen gyógyuló sérülésekkel visszaengedhető élőhelyére.

További előnye, hogy a költségeit tekintve harmadába kerül egy hatytyúny árának.

A csapdákkal kapcsolatosan szeretném leszögezni, hogy ezek a csapdák nem azok közé tartoznak, amelyeket felületes odafigyeléssel, a célfaj etológiájának ismerete nélkül eredményesen lehet alkalmazni.

Nem kívánt fogás esetén a sodrony eltávolításával az állat visszaengedhető élőhelyére

Sodrony fogta róka

A csapdák működésének lényege, hogy a talajfelszín alá 0,5–1,0 cm mélységben elhelyezünk egy szerkezetet, amely a róka lábára egy csillapítórúgóval és forgókapcsokkal szerelt rugalmas visszatartó kábelt helyez fel, amely helyhez rögzíti az állatot.

A csapdából és a csalogatófalatból alaphelyzetben semmi sem látható, tekintettel arra, hogy azok morsalékony talajjal takartak.

Mindenekelőtt az alkalmazó személyek terepi gyakorlati oktatására van szükség, ahol megtanulhatják az eszköz szagtalanításának, kihelyezésének, a róka irányításának fogásait.

Tapasztalataink

2012 őszén a HNPI 55 db Belisle csapdát vásárolt, melyek alkalmazását egy megközelítőleg 2500 hektáros sík pusztai, egyébként tűzokélfőhelyként nyilvántartott területrészen kezdte meg.

Csapdánk rejtekhelyének az általa megfogott róka lehet az áruhája

A terepi oktatás elsajátítása után megkezdtek a telepítéseket, a várt eredmény azonban az első 3–4 héten elmaradt, aminek okaira a későbbiek során rendre fényt derült.

Apró, sokszor semmiségnek tűnő okok is meghiúsíthatták az eredményeket.

Az első tanulóhetek leforgása után megtört a jég, és elkezdtek gyűlni a rókák.

A kihelyezett csapdák ellenőrzése napi egy alkalommal, reggel–délelőtt történt.

Az első csapda kihelyezésére 2012. október 23-ai dátummal került sor, és a letelepítés folyamatosan, az időjárás és a napi elfoglaltság függvényében 38 db csapda elhelyezéséig folytatódott. A csapdázást december 19-éig, a komolyabb fagyok beállásáig folytattuk, amikor a csapdák működését a megfagyott nedves talaj gátolta. Létezik megoldás fagyra nem érzékeny talaj előállítására is (száraz átrostált talaj viaszolásával), azonban ezzel mi idáig nem próbálkoztunk.

A tanulóidőszak alatt, pusztai környezetben és a felmerülő nehéz időjárási körülmények között, 17 rókát sikerült fogni, ami 2,2 pld/100 CSÉ.

A csapdázás újraindítását a viszonylag enyhe időjárású télutón, 2013. február 18-án kezdtük meg, és a fogások elmaradását követő 2 hétig, 2013. május 15-éig folytattuk.

Ez idő alatt 13 róka fogódzott meg, ami 1,8 pld/100 CSÉ eredményességet jelent.

A csapdák használata során terítékre került rókákra a megfogásból eredő sérülések csupán felszíni hámsérülésre és a kábel szorítása folytán előálló enyhe ödémára korlátozódtak.

A megfogott állatok nyugodtan várakoznak

A megfogott rókák a várakozásokkal ellentétben meglepően nyugodtan viselkedtek.

A csapdák, telepítési sajátosságaik folytán, rejtve maradnak az avatatlan szemek elől, lopási kár abban az esetben érheti a vadászatra jogosultat, ha a csapda (mint esetünkben is) pásztorkutyát fog, vagy a rendellenesen órákig egy helyben ülő róka hívja fel magára a figyelmet.

A csapdázás kiegészítéseként a löfegyveres egyéni és társas vadászatokat továbbra sem lehet nélkülözni, csak a teljes rendelkezésünkre álló eszköztár bevetésétől várhatunk érdemi eredményt.

Nem szeretnék abba a hibába esni, hogy egy gyakorló szezon után véleményt formáljak a csapdák hatékonyságáról, viszont az kitűnt, hogy a fogási gyakoriság a táplálékforrások beszűkülésével fordított arányban növekszik.

Ragadós példa

– avagy az öreg módszer nem vén módszer

Immár két éve annak, hogy 2011-ben a Pest megyei vadászkamara szervezésében szakmai napot tartottunk vadászterületünkön, ahol a kotlóssal történő fácánnevelést mutattuk be a szakmai közönségnek. Úgy látszik, hogy mostanára kezd beérni a dolog, hiszen idén már rajtunk, a Homokpusztai Földtulajdonosok Vadászati Közösségén kívül még négy vadászatra jogosult gondolta úgy Pest megyében, hogy az ezzel a módszerrel nevelt fácánnal kívánja növelni törzsállományát. Persze

Elhelyezésük és csalizásuk folytán a csapdák szelektívek, gyakorlatunkban egy esetben fogtunk borzot, egy esetben pedig vaddisznómalacot.

A kíméletes csapdák használatával a munkájukat hivatásszerűen űző vadászok részére eredményes, emellett szórakoztató és kihívást jelentő lehetőség nyílik meg.

A csapdázási tevékenység ajánlott minden, apróvadgazdálkodással foglalkozó vadászatra jogosult számára, aki legalább egy olyan elkötelezett embert tud melléje állítani, aki értőjévé válhat e csapdatípus kezelésének.

A 2013. évi FeHoVa alkalmával megalakult a Magyar Csapdázók Egyesülete, mely egyesület szívesen nyújt segítséget a csapdázás terén felmerülő kérdésekkel kapcsolatban.

Csirmaz Imre
hivatásos vadász, MCSE alapító tag

nem elég nevelni a fácánt, meg is kell védeni a madarakat a folyamatos ragadozógazdálkodással, azonfelül élőhelyet is kell teremteni és fejleszteni! Idén nálunk a meglévő vadföldeken kívül, több földtulajdonossal összefogva, a nem nagy termést adó, kissé elgazosodott kukoricák megvételeivel növeljük a bűvő- és táplálkozóhelyek számát, illetve kiterjedését madaraink számára. Öröndetes dolog, hogy végre mások is felismerték az ebben a módszerben rejlő lehetőségeket. Farmos,

Gyömrő, Soroksár és Gomba vadászatra jogosultjai részben a mi segítségünkkel kezdtek bele a munkába, és mire e sorokat olvassák, már valószínűleg a munka gyümölcsét is élvezhetik, mivel a kotlóssal nevelt fácánokból a megfelelő mennyiségű kakast ki kell venni a kívánt ivararány elérése érdekében. A tojók pedig már nagy számban részt vesznek a következő évben a szaporodásban, és sikeresen nevelnek csibéket. Reméljük, a miénkhez hasonló, jó tapasztalatokat szereznek

majd az illető vadászatra jogosultak is az eredmények összegzése után!

Az a vadgazda válassza ezt a módszert, aki nem a kész vadászmadár vásárlását és lelövetésének illúzióját tartja kifizetődőnek, hanem aki a jövőre is gondol, és nem holmi üresfejtű, farkatlan nejlomadarat kíván terítékre hozni!

Roik Róbert
hivatásos vadász

Melegen ajánljuk

Júliusi rekkenő hőségben ülésezett a Pest Megyei Területi Vadgazdálkodási Tanács. Ama kedves olvasóink számára – akik nem tudják – jelzem, hogy ez egy társadalmi szervezet, mely felkérésre jött létre, és feladata a vadászati hatóság munkájának segítése, például a lelövési terv javaslatainak véleményezése.

A tanács tagjait a megyei vadászkamara, természetvédelem, erdészeti hatóság, Vadvilág Megőrzési Intézet s a megyében gazdálkodó állami erdőgazdaságok által delegált személyek alkotják.

Az elmúlt időszakban lejátszódó, a vadgazdálkodást érintő folyamatok áttekintése kapcsán egyöntetű vélemény volt, hogy ismételten fel kell hívni a gazdálkodók figyelmét a tovább nem odázható szemléletváltás szükségességére.

Miről is van szó?

Évtizedes probléma a túlszaporodott nagyvadállomány és vele egy időben az apróvadállomány csökkenése, kritikus szintre süllyedése. Nyilvánvaló, hogy az eddig használt technikák nem érték el a kívánt hatást, és a nagyvadállományok, mindenekelett a vaddisznó létszáma soha nem tapasztalt szintre emelkedett (talán 150 ezer db volt az országos teríték). A jelenség persze nem csak Magyarországot, hanem egész Európát érinti.

Ekkora nagyvadlétszám mellett gyakorlatilag fenntarthatatlanná válik a vadgazdálkodás, a vadkárok miatt egyre több vadászatra jogosult fog „ellehetetlenülni”. Egyetlen 200 ha-os kukorica- vagy napraforgóábrán, 20%-os vadkár mellett, akár 10 millió Ft kárigény is keletkezhet.

Ez a jelenlegi vadhúsárak és vadászati károk mellett gyakorlatilag megfinanszírozhatatlan. Ezért „melegen ajánljuk”, hogy változtassunk a gazdálkodás szemléletén. Tartsunk sokkal kevesebb, de jobb minőségű nagyvadat.

Tudatosan nagyobb arányban vadásszuk a szaporodásban legaktívabban részt vevő nőivarú egyedeket! Mielőtt bárki felszisszenne a kocalövés emelése miatt, jelzem, hogy ezt természetesen az etikai, morális szempontok figyelembevételével kell végezni.

Senki nem kívánja a vemhes vagy malacait vezető kocák lelövetését, de igenis bátran lehet a téli időszakban a kocaállományt gyéríteni.

Egy példával szeretném a fentieket illusztrálni. Tíz megkérdezett vadászból kilenc szerint a nyári időben búzában látott, malacait vezető koca és a mellette lévő leszürkült kansüldő, illetve kocasüldő közül a kansüldőt kell elejteni.

A szemléletváltás azt jelenti, hogy a kocasüldőt kell terítékre hozni, hiszen a kansüldőből kan lesz, a kocasüldő pedig további állománynövekedést eredményez.

Az apróvad vonatkozásában a 24. órában vagyunk. A kérdés összetett: az élőhelyromlás megállítására, megfordítására korlátozottak a lehetőségek – de a dúvadgyérítés, valamint a vaddisznó térhódításának megakadályozása fenntarthatja a reményt az apróvadállományok jövőbeni megerősödésére.

Guzsik Alfréd
Területi Vadgazdálkodási Tanács tagja

Délnyugat-cserháti trófeaszemle

2013. október 12-én, szombaton rendezték meg a VIII. Délnyugat-cserháti Trófeaszemlét. A rendezvénynek az Ipoly Erdő Zrt. Katalinpusztai Látogatóközpontja adott helyett. Az idén 17 vadászatra jogosultnál (vadásztársaság) 99 db, bögésben elejtett gímbika trófeáját állították ki.

Nyolc évvel ezelőtt az Ipoly Erdő Zrt. Váci és Nyugat-cserháti Erdészetének munkatársai úgy döntöttek, hogy a vendégek által még el nem vitt trófeákat egy kis ünnepség keretében kiállítják és megszemlélik. Ez a kezdeti lépés fejlődött oda, hogy mára látványos, nagyszabású rendezménnyé vált a „trófeamustra”.

A kiállítást megelőzően az érintett térség vadászatra jogosultjainak mindkét érintett megye (Nógrád, Pest) vadászati hatósága lehetőséget biztosított kihelyezett trófeabírálatra, a szarvasgazdálkodással kapcsolatos szakmai konzultációra.

A megnyitóünnepségen vadászkürtösök üdvözlötk a jelenlévőket, majd *Szabó Zoltán*, a Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságának vezetője és *Bakó Csaba* Nógrád megyei vadászati osztályvezető mondott köszöntőt és rövid szakmai értékelést.

Egybehangzó vélemény volt, hogy az öreg bikák aránya emelkedett, míg a hibás lelővések száma csökkent a korábbi évek adataihoz képest.

A jelenlévők közül többen megállapították, hogy a hasonló rendezvények jótékony hatást gyakorolnak az elejtések szakszerűségére, hiszen senki sem vállalja szívesen a nyilvánvalóan szakszerűtlen elejtésről tanúskodó trófea bemutatását.

A kiállított trófeák közül többnek a súlya meghaladta a 10 kg-ot.

A nap folyamán mintegy 500-an nézték meg a kiállítást. Sok gyerekes család és turista is betért megtekinteni a látványosságot. A rendezők ebéddel kedveskedtek a vendégeknek, illetve a gyerekek részére íjászatot, légpuskával való lövészetet, hullottagancs-párosítási versenyt rendeztek.

A látogatók titkos szavazással megválasztották az év „legjobb bikáját”, ami a leginkább kíváncsú trófeát jelentette, illetve a legjobb „selejt bikát”.

A váci rendőrség munkatársai a megváltozott Btk. kapcsán előadást tartottak „Az orvvadászat büntetőjogi szabályozása és térségi helyzete” címmel.

A rendezvényről a látogatók elismerően nyilatkoztak, kifejezve reményüket, hogy a következő években is mód nyílik a bögésben elejtett bikák trófeájának megtekintésére és a tiszteletadásra.

Guzsik Alfréd
hivatásos vadász alelnök

GRATULÁLUNK

fővárosi és Pest megyei vadásztársainknak
kitüntetésük alkalmából!

dr. Semjén Zsoltnak
a Nemzeti Vadászrendhez

Török Henriknek
az OMVK Aranyéremhez

dr. Ricza Ferencnek
a Magyar Vadászatért
kitüntetéshez

a Nagykőrösi Kinizsi Vadásztársaságnak
a gróf Nádasdy Ferenc-émlékplakettre

Balatoni Róbertnek

Heil Attilának

Lucza Vilmosnénak

Szőke Attilának

Zsin Gézának

a Nimród-éremhez

Mi hiányzik a hazai vadhúspiact további és tartós fellendítéséhez?

A lőtt vad kezelésének és értékesítésének élelmiszer-higiéniai hazai szabályai – a közösségi szabályozás változatlansága mellett – több alkalommal is változtak az elmúlt évek során. Bár szűkre szabott keretek között, de megteremtődött a vadhúsnak a végső fogyasztó, valamint a végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi vagy vendéglátó egységek részére történő közvetlen értékesítésének lehetősége. A földrajzi távolságot, valamint a szereplők számát tekintve egyaránt lerövidült értékesítési láncok kialakulása révén a vadhús egyenesen a vadgazdálkodóktól vagy minimális közvetítés útján kerülhet a természetből a fogyasztók tányérjára. A jogalkotó szándéka dicséretes, a támasztott feltételek azonban továbbra is nehezen teljesíthetők a gyakorlatban.

Minden nehézség ellenére, az új értékesítési csatorna megjelenése pezsdítően hatott a vadhús-felvásárlási árakra, aminek eredményeként országosan nőtt a lőtt vad értékesítéséből származó bevétel. Az Országos Vadgazdálkodási Adattár statisztikái szerint, az utóbbi két év során évi 3 milliárd forintról több mint 5 milliárd forintra, az összes vadászati árbevételben belüli részese pedig ugyanezen időszak alatt a 19 százalékról 26 százalékra növekedett. A fogyasztók egészségét nem veszélyeztető, valamint a közösségi jog által is megengedett további könnyítések lényegesen növelhetnék a közvetlen, helyi vadhús-értékesítés pozitív hatásait.

Az útkeresésben segítséget jelenthet a helyi termelőket segítő, ugyanakkor a fogyasztók biztonságát garantáló, bevált európai példák megismerése. Az európai vadgazdálkodási rendszerek CSÁNYI ÉS HELTAI (1999) szerinti besorolásának megfelelően, a hazai szabályozás lényeges elemeit összehasonlítottam a germán (Ausztria), latin (Franciaország), skandináv (Svédország) és angolszász (Egyesült Királyság) rendszerekből származó rendelkezésekkel. Az elemzés főként a következő kérdésekre kereste a választ. Ki által végzett vizsgálatot követően értékesíthető a vadhús? Szükséges-e trichinellavizsgálat, milyen módon és kivégezheti azt el? Mi

számít kis mennyiségnek? Hogyan értelmezik a helyi értékesítés fogalmát?

A vonatkozó közösségi szabályokról összességében elmondható, hogy többségükben nem kell őket alkalmazni a magáncélú házi felhasználásra történő elsődleges termelésre, a házi fogyasztásra szánt élelmiszerek házi készítésére, kezelésére vagy tárolására, valamint a végső felhasználók vagy az őket kiszolgáló helyi kiskereskedelmi egységek ellátására sem. A felsorolt esetekben a közösségi jog lehetőséget biztosít a tagállamok számára, hogy a közegészségügyet – tekintettel a termelő és a fogyasztó közötti szoros kapcsolatra – a nemzeti jog segítségével védjék. Ennek köszönhetően a cél elérését még garantáló, de a mindennapi élethelyzetekhez igazodó, gyakorlatias, a támasztott feltételek és az adminisztrációs terhek tekintetében egyaránt a legszükségesebb előírásokra szorítókozó szabályozással találkozhatunk a mintaként említett példákban.

Húsvizsgálat

A hazai rendelkezéstől eltérően, ahol hatósági állatorvos által végzett vizsgálat után kerülhet a vad átadásra vagy forgalomba, mind a négy példaként felhozott országban elegendő a képesített vadhúsvizsgáló közreműködése (lásd 1. táblázat). A vadhús vizsgálatának átengedése a képesített vadhúsvizsgálók részére időben jelentősen lerövidíti és egyszerűsíti a folyamatot. A felsorolt országokban kis mennyiségű helyi értékesítés vagy saját felhasználás esetén hatósági állatorvos által végzett húsvizsgálat csak abban az esetben szükséges, amennyiben a lőtt vadon súlyos elváltozások* tapasztalhatók.

Trichinellavizsgálat

Mivel a hazai nagyvadelejtéseknek nagyjából a felét a vaddisznó adja, kiemelten fontos a trichinellavizsgálattal kapcsolatos előírások áttekintése. Az EURÓPAI ÉLELMISZER-BIZTONSÁGI HATÓSÁG ÉS AZ EURÓ-

1. táblázat: A vadhús felhasználásának és értékesítésének különböző útjai, valamint a húsvizsgálatban részt vevő személyek
WINKELMAYER ÉS MTSAI (2011) nyomán, kiegészítve az összehasonlításban részt vevő tagállamok szabályozásával

	vadász (első lépés)	képesített vadhúsvizsgáló (második lépés)	hatósági állatorvos (harmadik lépés)	
Saját felhasználás	– (AT, FR, HU, SE, UK)	– (AT, FR, HU, SE, UK)	** (AT, FR, HU, SE, UK)	
Helyi kereskedelem ¹	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	* (AT, FR, SE, UK)	+ (HU)
Közösségen belüli kereskedelem	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	
Közösségen kívüli export	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	+ (AT, FR, HU, SE, UK)	

Jelmagyarázat: – = nincs, + = kötelező, * = csak a 854/2004 EK rendelet I. melléklet IV. szakasz VIII fejezet 3. § (a), (d) és (e) pontjaiban felsorolt súlyos elváltozások esetén

¹ a végső fogyasztónak vagy a végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi vagy vendéglátó egységnek történő átadás, értékesítés

PAI JÁRVÁNY-MEGELŐZÉSI ÉS ELLENŐRZÉSI KÖZPONT (2013) 2011 évi jelentése szerint a Magyarországon az évben vizsgált 54 039 vaddisznóból 8 esetben találtak az állat-egészségügyi hatóságok trichinellát. A trichinella vaddisznóban való hazai előfordulásának gyakorisága valamelyest magasabb a franciaországinál, és némiképp alacsonyabb az ausztriainál. 2007 és 2011 között az EU 26 tagállamában 2698 emberi fertőzést sikerült felderíteni, amelyből 16 eset Magyarországon fordult elő. A 2011 évi 268 kivizsgált és igazolt emberi fertőzés közül mindösszesen egy volt halálos kimenetelű. A fertőzések okaként a tanulmány elsősorban a háztáji sertéstartásból és házi vágásból származó, nem megfelelően kezelt hús és húskészítmény fogyasztását jelölte meg. A fogyasztók egészségvédelmét Franciaországban saját felhasználás vagy a végső felhasználó részére közvetlenül a terítékről történő értékesítés esetén a trichinellafertőzőség kockázatára való figyelmeztetéssel oldja meg a jogalkotó (FÉDÉRATION NATIONALE DES CHASSEURS, DÁTUM NÉLK.). Az Európai Bizottságnak a húsból előforduló trichinella hatósági vizsgálatára vonatkozó különös szabályok megállapításáról szóló 2075/2005/EK (2005. december 5.) rendelete kimondja, hogy szabályait a végső fogyasztónak és közvetlenül a végső fogyasztót ellátó helyi kiskereskedelmi egységeknek szállított vadra és vadhúsra nem kell alkalmazni, ennél fogva a tagállamok felelőssége a trichinellával való fertőződés kockázatának csökkentésére irányuló nemzeti intézkedések elfogadása. Nemzeti jogszabály megalkotásával tehát, tekintettel a trichinellavizsgá-

latra akkreditált kisszámú laboratóriumra, lehetőség volna az emésztési eljárás helyett a trichinoszkópos módszer használatát megengedni azoknak az eseteknek a kivételével, amikor a húst olyan termékek előállítására használják, amelyek előállításánál az alkalmazott eljárás nem öli meg a trichinellát. Külön jelölés mellett – figyelemmel a *Trichinella pseudospiralis* SZÉLL ÉS MTSAI (2008) által vizsgált ritka hazai előfordulására –, a hőkezelés fontosságára való egyidejű figyelmeztetéssel, ez az engedmény nem jelentene különösebb kockázatot a fogyasztók egészségére. A WINKELMAYER ÉS MTSAI (2011) által leírtak szerint Alsó-Ausztriában, helyi szabályozás alapján, a képesített húsvizsgálókat külön nyolcórás alapképzéssel, valamint szintén félnapos továbbképzésekkel tanítják a trichinoszkópos vizsgálat elvégzésére. Az alapképzés négy óra elméleti előadásból és kétszer két óra gyakorlati képzésből áll, s a vizsgán hét, a továbbképzéseken pedig négy mintából kell kiszűrni a fertőzöttet. Az alapképzést követően a feladatot 88 százalékos, a továbbképzéseket követően pedig 96,5 százalékos pontossággal képesek teljesíteni a képzett személyek.

A kis mennyiség meghatározása

A jelenleg érvényes jogszabály alapján maximum 100 darab nagyvad és az azonfelül elejtett mennyiség legfeljebb 40 százaléka, illetve 5000 darab apróvad és az azonfelül terítékre hozott mennyiség maximum 40 százaléka értékesíthető közvetlenül a végső fogyasztóknak.

tók vagy az őket ellátó kiskereskedelmi és vendéglátó egységek részére. A mennyiségi kikötés szükségtelenül korlátozza a vadászatra jogosultak rendelkezési jogát az elejtett vad fölött, s a befektetés megtérülési idejének meghosszabbítása következtében gátolja a közvetlen értékesítést segítő beruházások megvalósítását. A hazai mennyiségi korlátozással szemben, a kis mennyiség az Egyesült Királyságban, Franciaországban és Ausztriában nem került számszerű meghatározásra. Az érvelés mindenhol hasonló: a teríték év közbeni megoszlása, az egy-egy vadászterületen egy vadász vagy vadászok által adott napon elejthető, majd forgalomba hozható vad mennyisége, valamint a vadhús pillanatnyi kereslete alapján nem lehet másról beszélni, mint kis mennyiségről. Svédországban van felső határ: vadászonként 25 darab jávorszarvas, ami a hatályos rendelkezéseket összefoglaló útmutató szerint egyenértékű 75 darab szarvassal vagy 250 darab őzszel (LIVSMEDELSVERKET, 2007). A hozzávetőleg 300 000 svéd vadással számolva, ez 7,5 millió jávorszarvas közvetlen értékesítésének a lehetőségét jelenti. Ezzel szemben a jávorszarvas svédországi éves terítése alig több mint 100 000 darab. Nyilvánvaló, hogy a további, több mint 7 millió jávorszarvasnyi közvetlen értékesítési lehetőség lefedi az összes vadfaj éves terítékét is. Magyar viszonyokra lefordítva ez annyit tesz, mintha a közel 60 000 vadász évi 1,5 millió jávorszarvasnyi, azaz 4,5 millió gímszarvasnyi vagy 15 millió őznek megfelelő vadat értékesíthetne egyszerűsített szabályok szerint. Világosan látható, hogy egyes szakemberek azon érvelése, amely szerint elkerülhetetlen a lőtt vad közvetlen értékesítésének mennyiségi korlátozása, nem állja meg a helyét.

Mi számít helyi értékesítésnek?

Az Egyesült Királyságban (FOOD STANDARDS AGENCY, 2011) a vadgazdálkodó vagy vadász székhelye szerinti és szomszédos megyék vagy – amennyiben az nagyobb – a megye határáról számított 50 kilométeres körzeten belül lehetséges a vadhús közvetlen forgalmazása, míg Franciaországban az előállítás helyétől (vadászterület) számított 80 kilométeres körzeten belül. Svédország és Ausztria teljes területén lehetséges a közvetlen értékesítés; az utóbbi ország esetében feltétel, hogy szállítás közben is gondoskodni kell a vadtestek vagy a hús megfelelő hőmérsékleten való tartásáról, aminek a mikéntjét nem határozza meg a jogszabály. Magyar-

országon, amennyiben a vadászatra jogosult egy óra, de maximum 60 kilométer távolságnál messzebb szeretné közvetlenül értékesíteni a lőtt vadat, „hűtött rakterű” szállítójárművet kell igénybe vennie. A lehetséges fizetőképes keresletet meghatározó körülmények, a jövedelemtömegek hazai eloszlása alapján könnyen belátható, hogy a hűtött rakterű járművet beszerezni vagy igénybe venni nem képes vadászatra jogosultak többsége nem tud eljutni a nagyvárosokban lakó potenciális vevőikhez.

Szörben-börben vagy darabolt húsként történő értékesítés?

Nem elegendő eljutni a végső felhasználókhoz és az őket kiszolgáló kiskereskedelmi vagy vendéglátó egységekhez. A lőtt vadat olyan formában szükséges értékesíteni, amely lehetővé teszi annak minél egyszerűbb felhasználását. Az egyszerű polgárok, húsboltok és vendéglők többsége nem tud mit kezdeni a szörben-börben megvásárolt vaddal. Nem rendelkeznek a megfelelő ismeretekkel, ezen túlmenően nem áll rendelkezésükre megfelelő infrastruktúra a feldolgozáshoz és a keletkező hulladék kezeléséhez. A jövőben tehát szükséges volna ennek az akadálnak az áthidalása is. A képzett vadhúsvizsgálóknak szánt hazai tananyag Ausztriából történő átvétele óta a kapcsolódó, közvet-

2. táblázat: A közvetlen vadhús-értékesítés szerkezete Alsó-Ausztriában, 2008–2009

(FETTINGER ÉS MTSAI, 2010)

A vadászok képzése szerint*	tanfolyamot végzett képzett személyek szakképesítéssel rendelkező személyek (pl. hentes) szakkönyvek útmutatásai alapján önképzéssel	83% 17% 36%
Igénybe vesz-e segítséget?	nem igen, hentesét vagy más szakemberét igen, nem képzett személyekét	42% 38% 20%
Milyen létesítményekkel rendelkezik?	állandó időszakos	23% 77%
Milyen hűtőberendezésekkel rendelkezik?*	saját hűtőkamra közös hűtőkamra külön hűtő darabolt hús és húskészítmények számára	59% 41% 47%
Mit állít elő?*	friss húst húskészítményeket	100% 43%
Mely vadfajok húsát értékesíti?*	őz vaddisznó gímszarvas mezei nyúl fácán	97% 70% 41% 43% 35%
Milyen formában értékesíti a vadhúst?*	hűtve mélyhűtve vákuumcsomagolva	93% 54% 71%
Kikhez kerül felhasználásra vagy továbbértékesítésre a vadhús?*	saját felhasználás végső fogyasztó helyi hentes éttermek	86% 79% 8% 32%

* több válasz is lehetséges

len értékesítést szolgáló vadfeldolgozással és kereskedelemmel foglalkozó képzési útmutató, valamint a tevékenység folytatásához szükséges jogszabályi rendelkezések meghonosítása elmaradt. Minden, a témában érdekelt szereplő számára célszerű volna megismerni a WINKELMAYER ÉS MTSAI (2007) által összeállított, az Osztrák Vadászszövetség kiadásában megjelent, 176 oldalas, ábrákkal és felvételekkel gazdagon illusztrált, a vadhús feldolgozásáról és közvetlen értékesítéséről szóló tankönyvet.

Az osztrák, ezen belül is az alsó-ausztriai modell működőképességét jól tükrözi a FETTINGER ÉS MTSAI (2010) által 2008–2009-ben végzett, a vadászok közvetlen vadhús-értékesítési szokásait áttekintő felmérésének eredménye (2. táblázat). Az ésszerűen megalkotott szabályoknak és a moduláris képzési rendszernek köszönhetően, Ausztriában a lőtt vad hozzávetőleg kétharmad része kerül felhasználásra és értékesítésre helyi csatornákon keresztül. A hasonlóan rugalmas szabálya-

zásnak és a vadászati érdekképviseletek által szervezett marketingkampánynak köszönhetően, az elmúlt évek során az Egyesült Királyságban is meg többszöröződött a lakosság vadhús fogyasztása. A cikk szerzőjének személyes tapasztalata, hogy a helyi értékesítésű vadhúsra jó minőségű, elérhető árú, szezonális termékként tekintenek a vásárlók.

Következtetések és javaslatok

A bemutatott EU-tagállamok mintájára, hazánkban is haladéktalanul indokolt a lőtt vad helyi értékesítést szolgáló kezelési és feldolgozási szabályok további egyszerűsítése. **Az elsődleges termelő vadászok és vadászatra jogosultak felelősségének növelése mellett, nemzeti rendelkezések megalkotása révén lehetővé kell tenni a húsvizsgálat, ezen belül a vaddisznó esetében a trichinellavizsgálat képzett személyek által történő, önálló elvégzését! Meg kell szüntetni a helyi**

értékesítés mennyiségi korlátozását! A lőtt vad kezelése, feldolgozására, szállítására és értékesítésére vonatkozó szabályok esetében az élelmiszer-higiéniai szempontból valóban indokolt, legszükségesebb előírások betartatására szabad csak szorítkozni! Át kell venni a máshol már jól bevált moduláris képzési rendszereket! Vidékfejlesztési forrásokból támogatni kell a vadászatra jogosultakat és a vadászokat az előírásoknak megfelelő mikroméretű hűtő- és feldolgozó kapacitás kiépítésében! A vadhús közvetlen értékesítését akadályozó tényezők felszámolását követően a lakosságot célzó, a vadhúsfogyasztást népszerűsítő marketingtevékenységet kell beindítani!

Összefoglalás

A lőtt vad értékesítése a vadászatra jogosultak gazdálkodását meghatározó árbevételek egyike. Ennek ellenére, a számos engedményt tartalmazó átfogó közösségi szabályozás megalkotását követő kilencedik és életbe lépését követő hetedik évben is több, a termelőket és fogyasztókat egyaránt hátrányosan érintő korlátozást tartalmaznak a vonatkozó hazai rendelkezések. Az EU tagállamaiból származó jó példák bemutatása révén az összehasonlítás célja, hogy rámutasson azokra a pontokra, ahol további lehetőség kínálkozik a belföldi vadhúsi piac működését akadályozó túlszabályozottság csökkentésére. Az elsődleges termelők

felelősségének növelése mellett, lényegi kockázat nélkül tovább könnyíthetők a helyi értékesítési láncokba kerülő vadhús kötelező vizsgálataira, forgalomba hozható mennyiségére, valamint kezelésére, feldolgozására és értékesítésére vonatkozó előírások. A közvetlen vadhús-értékesítés valódi lehetőségének megteremtése hozzájárulhat a vidék és ezen belül a vadgazdálkodás jövedelemszerző képességének növeléséhez, valamint a termelők és a fogyasztók közötti kapcsolat megteremtésén keresztül a vadászat társadalmi elfogadottságának javításához.

Hajas Péter Pál
az OMVK vadvédelmi
és vadgazdálkodási bizottságának tagja

Irodalomjegyzék

Tekintettel a megjelenésre rendelkezésre álló korlátozott terjedelemre, a hivatkozott források listája az alábbi helyeken található meg.

Hajas, P. P. (2013): *A közvetlen vadhús-értékesítés jól működő európai példái*. In: Nagy, E. és Bíró, G. (szerk.): *A vadgazdálkodás időszzerű kérdései 13.*; *A hazai vadhúshasznosítás helyzete és távlatai*. Hely nélkül., Dénes Natur Műhely az Országos Magyar Vadász Kamara megbízásából. pp 63–71

<http://omvkpest.hu/Aktualitasok> vagy <http://omvkpest.hu/ordered/9464/pic/mappa2/hajas.pdf>

Pest megye legjobb trófeái a 2012/2013. vadászati évben

Az elmúlt vadászati évben a Pest megyei trófeabíráló bizottság már az év teljes egészében Gödöllőn, a Kotlán Sándor út 1. szám alatt dolgozott. A vadászati hatóság munkatársai összesen 439 gimbika, 317 dambika és 2053 őzbak agancsát, 127 muflon csigáját és 683 vadkan agyarárt bírálták el az év során. A Pest megyei trófeák megoszlása és minősítése az elmúlt vadászati évben az alábbiak szerint alakult:

vad faj	érem				érmes- arány %	korai lelővések				korai lelövés aránya %
	arany	ezüst	bronz	összes		-1	-2	-3	összes	
gím	4	32	90	126	28,7	68	21	1	90	20,5
dám	34	28	27	89	28,1	25	7	0	32	10,1
őz	19	48	72	139	6,6	82	21	5	108	5,1
muflon	10	19	23	52	40,9	19	8	5	32	25,2
vaddisznó	31	69	139	239	35,0					

A vadállomány fiatalodása Pest megyében elsősorban a gímszarvasnál probléma. Az érmes trófeájú bikák becsült életkorának átlaga 8,4 év, és a korai lelővések aránya meghaladta a 20 százalékot! Kissé javítja a borús képet, hogy az érmesek között a tavalyi évben viszont több érett, öreg bika is előfordult. A korábbi évek néhány igazán korosabb bikájával szemben, 2012–13-ban 9 érmes bikát ítéltünk 12 évesnek vagy ennél is öregebbnek. A pusztavacsi dámállomány fokozatosan visszanyeri régi hírnevét. A ranglista első 9 helyén már a Pusztavacs – Nagykőrös régióból származó bikákat találjuk. Az érmes bakok becsült korának átlaga a korábbi 5-ről 5,4 évre emelkedett. A bemutatott érmes bakok közül 54-et találtunk 6 évesnek vagy annál öregebbnek.

► Gímszarvas

	a vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	trófeatömeg (24 órás nagykoponyás tömeg kg)	CIC- pont	érem	becsült kor (év)
1.	Galgavölgye Ftk.	Püspökhatvan	2012. 09. 21.	10,80	224,04	arany	10
2.	Kartal-Versegi Vt.	Verseg	2012. 11. 30.	10,32	222,81	arany	14
3.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2012. 09. 20.	9,96	216,33	arany	13
4.	Galgavölgye Ftk.	Püspökhatvan	2012. 09. 29.	9,31	210,69	arany	10
5.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2012. 09. 22.	9,16	208,47	ezüst	10
6.	Ipoly Erdő Zrt.	Penc	2012. 09. 15.	8,61	208,45	ezüst	10
7.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2012. 09. 21.	8,24	207,00	ezüst	12
8.	Galgavölgye Ftk.	Püspökhatvan	2012. 09. 26.	8,04	206,65	ezüst	10
9.	Galgamácsai Cservölgy Vt.	Galgamácsa	2012. 10. 10.	8,59	206,57	ezüst	10
10.	Galgavölgye Ftk.	Püspökhatvan	2012. 10. 09.	8,44	206,14	ezüst	10

HUBERTUS Vadásziskola

A vadászválasztás első lépéseit profik segítik igazi vadász milióban.

Az Állami Vadász- és Fegyverismereti Vizsgára felkészítő tanfolyamunkon több évtizedes oktatási és vadászati-vadgazdálkodási gyakorlattal rendelkező előadók, neves szakemberek (a tananyagok szerzői) segítik a résztvevők felkészülését. A 70 órás program elméleti részét szombat délelőttönként tartjuk Gödöllőn a Hubertus Kft. Tantermében (cím: Gödöllő, Dózsa György út 28.).

Az összes óraszám közel harmadát a gyakorlati ismeretek és készségek elsajátításával a lőtér és a terepen töltik a hallgatók, nagy tapasztalattal rendelkező

szakemberek vezetésével. Ekkor sajátíthatják el a biztonságos fegyverkezelés alapjait és ismerkedhetnek meg (többek között) a vadászati módszereivel. A 70 óra nem kevés, de szükséges a sikeres vizsgához! A hallgatóink kedvezményes áron vásárolhatják meg a felkészüléshez szükséges valamennyi tananyagot. A HUBERTUS Vadásziskolában tanuló hölgyek – külön kedvezményként – ajándékban kapják meg a könyveket (*Vadásziskola, az Állami Vadászvizsga tesztkérdései, Amit a fegyverismereti vizsgán tudni kell!*)

Mezőri tanfolyamot évente több alkalommal szervezünk!

További információ a honlapunkon!

KIADVÁNYAINK

- Vadásziskola 6490 Ft
- Az Állami Vadászvizsga tesztkérdései 2490 Ft
- Amit a fegyverismereti vizsgán tudni kell (2012 átdolgozott kiadás) 2490 Ft
- Dél-Afrika nagyvadjai 490 Ft
- Mezei nyúl 990 Ft
- A Duna-delta könyve 1490 Ft
- Vadászszervezés, vadászetika 3900 Ft
- Amit a nagyvadról tudni illik (DVD) 4690 Ft

www.hubertus.com
www.hubertusvadasziskola.hu

Érdeklődés, jelentkezés: HUBERTUS Kft. Reg. szám: 13-0473-04
2100 Gödöllő, Dózsa György út 28. (Gubritzky Mária)
Tel: (+36) 28-610-975, (+36) 30-228-42-81
fax: (+36) 28-610-980 • e-mail: hubertus@hubertus.com

1. Püspökhátvan
CIC 224,04 p.

2. Verseg
CIC 222,81 p.

3. Galgamácsa
CIC 216,33 p.

4. Püspökhátvan
CIC 210,69 p.

6. Nagykőrös
CIC 197,44 p.

2. Nagykőrös
CIC 201,09 p.

1. Pusztavacs
CIC 204,31 p.

10. Telki
CIC 191,44 p.

4. Pusztavacs
CIC 199,69 p.

8. Püspökhátvan
CIC 206,65 p.

9. Galgamácsa
CIC 206,57 p.

► Dámszarvas

	a vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	trófeatömeg (24 órás nagykoponyás tömeg kg)	CIC- pont	érem	becsült kor (év)
1.*	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2013. 02. 26.	5,06	204,31	arany	11
2.	Csókáserdei Vt.	Nagykőrös	2012. 10. 21.	4,59	201,09	arany	10
3.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2012. 10. 13.	4,28	200,13	arany	10
4.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2012. 09. 29.	4,23	199,69	arany	10
5.*	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2012. 12. 03.	4,58	198,41	arany	11
6.	Csókáserdei Vt.	Nagykőrös	2012. 10. 24.	4,19	197,44	arany	10
7.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2012. 10. 20.	4,71	196,71	arany	11
8.	Csókáserdei Vt.	Nagykőrös	2012. 10. 25.	4,65	196,06	arany	11
9.	NEFAG Zrt.	Pusztavacs	2012. 10. 20.	4,03	192,67	arany	10
10.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Telki	2012. 10. 25.	4,11	191,44	arany	9

* elhullás

► Őz

	a vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	trófeatömeg (24 órás kiskoponyás tömeg g)	CIC- pont	érem	becsült kor (év)
1.	Harmatrázó Vt.	Ceglédbercel	2012. 05. 17.	538	147,38	arany	5
2.	Herman Ottó Vt.	Tápiószentmárton	2012. 04. 22.	516	144,85	arany	5
3.	Abonyi Nimród Vt.	Abony	2012. 04. 14.	507	143,78	arany	5
4.	Herman Ottó Vt.	Tápiószentmárton	2012. 04. 16.	560	142,00	arany	6
5.	Farmosi Hunor Vt.	Farmos	2012. 04. 24.	484	141,00	arany	7
6.	Üllő-Vasad Tv. Vt.	Vasad	2012. 05. 11.	508	140,80	arany	5
7.	Tatárszentgyörgyi Nimród Vt.	Tatárszentgyörgy	2012. 08. 05.	534	139,28	arany	6
8.	Harmatrázó Vt.	Ceglédbercel	2012. 04. 24.	528	138,80	arany	6
9.	Törökvölgye Vt.	Tápióbicske	2012. 04. 23.	493	138,58	arany	6
10.	Tápiósági Vt.	Tápióság	2012. 08. 07.	509	138,25	arany	7

► Mufflon

	a vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	csigahossz cm jobb – bal	CIC- pont	érem	becsült kor (év)
1.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2013. 01. 03.	92,5 – 97,0	226,30	arany	8
2.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Pilisszántó	2013. 01. 24.	93,0 – 94,1	220,90	arany	7
3.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2012. 11. 05.	94,0 – 93,0	219,40	arany	9
4.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Piliscsaba	2013. 01. 26.	94,0 – 88,5	215,55	arany	7
5.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi	2013. 01. 29.	86,8 – 82,0	211,30	arany	7
6*.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2012. 11. 16.	82,0 – 87,0	211,05	arany	7
7.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	2012. 10. 18.	79,9 – 79,0	207,95	arany	7
8.	Észak-Börzsöny Vt.	Bernecebaráti	2013. 01. 09.	81,8 – 85,3	206,55	arany	7
9.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi	2013. 02. 17.	81,6 – 81,6	206,00	arany	5
10.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi	2013. 02. 17.	82,0 – 81,3	205,10	arany	5

* elhullás

► Vaddisznó

	a vadászatra jogosult neve	az elejtés helye	az elejtés időpontja	nagyagyar hossza cm jobb – bal	CIC- pont	érem
1.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi	2013. 01. 29.	25,7 – 24,9	130,60	arany
2.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi	2013. 01. 13.	23,0 – 23,7	129,65	arany
3.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi	2013. 02. 06.	24,7 – 26,0	129,30	arany
4.	Csókáserdei Vt.	Nagykőrös	2012. 11. 09.	19,9 – 21,5	125,75	arany
5.	Hangácsi Ftk.	Nagykőrös	2012. 11. 05.	19,8 – 20,9	124,70	arany
6.	Csókáserdei Vt.	Nagykőrös	2013. 02. 15.	20,2 – 19,4	124,55	arany
7.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Budakeszi	2012. 11. 24.	22,9 – 22,5	124,10	arany
8.	Pilisi Parkerdő Zrt.	Galgamácsa	2012. 12. 04.	23,1 – 22,9	123,90	arany
9.	Mikebudai Ftk.	Mikebuda	2012. 11. 09.	22,6 – 23,5	123,80	arany
10.	br. Wesselényi M. Vt.	Gödöllő	2012. 09. 18.	21,9 – 21,4	123,80	arany

Összeállította és a felvételeket készítette: Pető Zoltán

2. Tápiószentmárton
CIC 144,85 p.

5. Farnos
CIC 141,00 p.

1. Ceglédbercel
CIC 147,38 p.

1. Galgamácsa
CIC 226,30 p.

6. Vasad
CIC 140,80 p.

9. Tápióbicske
CIC 138,58 p.

7. Tatárszentgyörgy
CIC 139,28 p.

1. Budakeszi
CIC 130,60 p.

5. Nagykőrös
CIC 124,70 p.

6. Nagykőrös
CIC 124,55 p.

9. Mikebuda
CIC 123,80 p.

Tudomány az orvvadászat ellen

A rendőrség 2013-ban több esetben is igénybe vette a DNS alapú vizsgálatokat egy-egy orvvadászat felderítésében. A génteszt óriási előnye, hogy nagyon kis mennyiségű biológiai nyom (minta) elegendő az elvégzéshez, azaz egy csepp vérből, néhány szőrszálból vagy egy kis bőrdarabból már genetikai elemzést lehet készíteni. A DNS különösen stabil molekula, a mintatárolás semmilyen speciális körülményt sem igényel.

A genetikai elemzést legtöbbször olyan esetben kérték a nyomozók, amikor az orvvadászat megtörténtekor szemtanú nem volt jelen, és csak közvetett bizonyítékok utaltak a gyanúsítottra. Az orvvadászat helyszínén rögzített biológiai nyomból (pl. vércseppből) DNS-tesztrel néhány nap alatt megállapítható, hogy milyen fajú állatból származik, valamint attól az állattól származik-e, amelyiket pl. a hűtőházban tároltak.

Volt olyan eset is, amikor a terepjáró alvázán található véres szőrszálak buktatták le az orvvadászatot. A szőrszálból található DNS-ujlenyomat megegyezett az orvvadászat helyszínén talált húsdarabból kimutatott DNS-ujlenyomattal. Ez azt jelentette, hogy az elkövetők biztosan jártak az orvvadászat helyszínén, hiszen az elejtett vaddisznóból származó szőrszál csak így kerülhetett a gépjármű aljára. Az elkövetők lakásán lefoglalt vadhúsok vizsgálata további bizonyítékot je-

lentett a nyomozók számára, hiszen DNS-teszt alapján ezekről is bebizonyosodott, hogy az elejtett állatból származtak.

Egy másik esetben számos feldolgozott (bezacskozott) húst és csontot foglaltak le egy garázs hűtőjében. A feldolgozott húsminták faji hovatartozása nem volt egyértelműen megállapítható szabad szemmel. A DNS-vizsgálat ebben is nagy segítségére volt a nyomozóknak, hiszen a kis darab húsmintából (1 cm³-es darabból) megállapítható volt, milyen fajú állat húsról van szó. A vizsgálat azt is meg tudta mondani, hogy milyen ivarú állatból származik a hús, így az okozott kár objektíven meghatározható volt.

A DNS-tesztek már nem misztikus vizsgálatok, magyarországi laboratórium is képes egy-egy eset genetikai elemzésének elvégzésére. A hatósági működési engedéllyel rendelkező laboratórium szakembereket tud biztosítani akár a helyszíni mintavételre is, valamint a vizsgálati eredmény magyarázatával járul hozzá az eredmények pontos értelmezéséhez. Az említett technika alkalmazása nem kizárólag büntető eljárás részeként használható a hatóság számára, hanem elérhető ára következtében „tájékoztató jelleggel” bárki számára elérhető.

Dr. Lehotzky Pál – Dr. Nagy Zsolt

Vadkár

Az urbanizáció, valamint a globalizáció következtében az ember és a vad élőhelye mind Nyugat-Európában, mind hazánkban immár egyre jobban átfedi egymást. A vad élettere folyamatosan csökken.

A vadlétszám a közelmúltban erőteljesen megnövekedett, kiváltképp a vaddisznó szaporodott el, ami a vadászélmények gyarapodása mellett a vadásztársaságok működésében sok gondot is okoz. Ennek oka többek között a 2012. évi kitűnő makktermés és az enyhe telek sora volt. A vad által okozott kár nem áll arányban – különösen a vaddisznóhús árának drasztikus csökkenése figyelembevételével – a vadászatból származó bevétellel. Ezt tetézi a vadgazdálkodási kiadások intenzív emelkedése. Így a vadkár jelentős problémát vet fel, méghozzá azt, hogy a vad által okozott növekvő károk veszélybe sodorhatják a vadásztársaságok működését. Persze, ha csődbe megy a társaság, akkor a vadkár megeszi a gazdát is...

A tavalyi évben a vadkár mértéke Magyarországon meghaladta a 1,5 milliárd forintot.

A vadkár ma már olyan területeken is megjelenik, ahol korábban ismeretlen fogalom volt, mint pl. az apróvadász társaságoknál, ahol anyagilag erre nincsenek felkészülve.

Persze vadkárt nem csak a nagyvadfajok, hanem a túlszaporodott védett madarak is okoznak.

A vadászati hatóság persze próbál segíteni a lelövési tervek folyamatos emelésével, amivel a vadgazdálkodó általában nem oly szívesen él (mert esetleg még ez is tetézheti a bajt, hiszen az intenzív vadászat mellett jobban zavarjuk a vadat, miáltal az nagyobb területen mozog, nagyobb lesz a táplálék-felvételi igénye, így többet fogyaszt, és a taposási kár is nagyobb lesz), valamint a tilalmi időszakban történő lelövések engedélyezésével.

A globalizáció, vele a piacgazdaság térnyerésével már kevésbé tudnak működni a régi bartermegoldások: a vadkár elnézése, csökkentése, kompenzálása.

Előfordul, hogy egyes vadgazdálkodókkal sokszor azt a vadkárt is megpróbálják kifizettetni, ami soha nem

történt meg. Ha valaki szándékosan erdő mellé veti a kukoricát, utána pedig felveszi a kártérítést, akkor érvényesül a klasszikus eset, hogy csak vetnie kell, a betakarítást elvégzi a vad. Egyes gazdák amellettsokszor úgy próbálják érvényesíteni a vadkárt, hogy a terményt előzőleg már több hónapja betakarították. Voltak olyan bírósági esetek, amikor akkor is megítélték a vadkárt, mikor nem is volt bizonyítható, hogy a vad egyáltalán ott járt.

Sajnos sok esetben előfordul az is, hogy a földhasználója akadályozza a vadkárelhárítást. Előfordul, hogy felborítják, felégetik a magaslesek, beszántják a táblák melletti utakat, megtiltják a vadkár-elhárítási berendezések telepítését. Ilyen esetekben a keletkezett kárt teljes egészében a termelő terhére kell felróni, hiszen a vadászatra jogosultat akadályozta a törvény által előírt kötelezettségének teljesítésében. Továbbá a fizetett vadkár nem helyettesítheti a nem megfelelően elvégzett talaj-előkészítést, a szakszerűtlen növényvédelem és az időjárás okozta termés kiesést.

A Vtv. 81. § előírja, hogy a kár összegének megállapítására kirendelt szakértő véleménye alapján kerül sor, aminek célja a felek közötti jogvita peren kívüli, egyezséggel történő, minél gyorsabb lezárása. A bírósági eljárásban általában új szakértő kirendelésére is sor kerül, s az előzetes vélemény sokszor megdől a bírósági eljárás során.

A kártérítés összege függ az adott területre jellemző növénykultúrától, a természetlágától, a terményáraktól, az euró árfolyamától, a tőzsdei ártól.

Az ármegállapítás sem egységes: a kárbecslő számolhat a tőzsdei, a felvásárlási, a világpiaci vagy a bolti árakkal. Fontos kiemelni: csökkenti a költséget, hogy a lerágott, letaposott termést már nem kell learatni, szállítani, szárítani. Ezért ebben sokan üzletet is látnak, mert ez így tiszta haszon.

Ami a jogi szabályozást illeti, a vadászati törvény 75. § (2) kimondja, hogy a vadkár megtérítésére az köteles, aki a kárt okozó vad vadászatára jogosult, és akinek

a vadászterületén a károkozás bekövetkezett, illetőleg akinek a vadászterületéről a vad kiváltott.

A Vtv. 79.§ (1) szerint a föld használója a **vadkárok megelőzése érdekében** köteles a vadkár elhárításában, illetve csökkentésében közreműködni, a vadállomány kíméletéről a megfelelő eljárások alkalmazásával gondoskodni. A következetes bírói gyakorlat szerint a vadászatra jogosult vadkár-megtérítési kötelezettsége nem felelősségi alapon jelentkezik, hanem a vadgazdálkodásban való érdekeltséghez kapcsolódik, így a vadászatra jogosultat ún. kártalanítási jellegű kötelezettség terheli a vadkáráért, ezzel szemben az ingatlan használója felróhatóság esetén köteles a kár erre visszavezethető részének a viselésére.

Ebből következően, a Vtv. 75.§ (1) és (2) rendelkezéseiből eredően, a vadászatra jogosultnak azon az alapon nincs lehetősége kimentésre, hogy a Vtv. 78.§-ban meghatározott kármegelőzési és kárelhárítási kötelezettségének elvárható módon eleget tett. A földhasználó, a gazdálkodó tehát köteles gondozni ültetvényét, köteles a károsodás vagy annak közvetlen veszélye esetén a vadászatra jogosultat értesíteni.

A Vtv. szerint a vadászatra jogosult a kár 5%-ot meghaladó részét köteles megtéríteni. Ennek az az indoka, hogy a vad a természet része, ezért a természetvédelem szempontjainak érvényesülniük kell a vadkáráért való felelősség területén is.

A legfelsőbb bíróság a polgári törvénykönyvre hivatkozva iránymutatásként mondta ki, hogy a vadkár-elhárítási, illetve megelőzési kötelezettség anyagi terheit 50-50%-ban kötelesek viselni az érintettek. Tehát a vadászati törvény előírásai szerint igyekezzünk bevonni a gazdákat is, hiszen közös érdekről van szó. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy bármelyik fél is vállalja az őrzést, a vadkárelhárító berendezés telepítését vagy a vegyszeres vadvédelmet, a keletkezett költségeket vagy pénzben, vagy megegyezés szerint munkában, esetleg egyéb más módon meg kell osztani. Gyakorlatban a termelő megvásárolja a vadásztársaság által javasolt védőeszközt, a vadászok pedig felállítják, működtetik, karbantartják.

Amennyiben ez nem történik meg, a keletkezett vadkárt annak a terhére kell nagyobb mértékben figyelembe venni, aki semmilyen módon nem járult hozzá a vadkár megelőzéséhez.

Ez az iránymutatás nagymértékben csökkenti a terheket, mivel a megelőzéshez való közös hozzájárulás jelentősen elősegíti a vadkár megelőzését.

A fentiekből következően tehát közös az érdek a vadkár megelőzésében. A közös érdek eléréséhez pedig közösen, együttműködve kell eljárni.

Célszerű a földtulajdonosokkal előzetes írásbeli megállapodást kötni, hogy a megelőzés érdekében kinek mi a kötelessége. A folyamatos ellenőrzés a termelő és a vadőrök jelentései (napló) alapján végezhető. Ha jó a kapcsolat a vadgazdálkodó és a földhasználó között, lehetőség van arra is, hogy egyeztessenek a természetű növény fajtát, fajtáját illetően. Sok olyan növény van, amit a vadkár szempontjából veszélyes területeken érdemes termesztetni. A szálkás búzafajtákat kevésbé károsítja a vad, mint a toklász nélkülieket. A mézontó fű (facélia) vadföldre ajánlott vadtakarmánynövény. A kömény és az édeskömény termesztése is alkalmas a vad távoltartására.

A gazdálkodó könnyebben és előbb észlelheti a kezdődő károsítást, mint a legkevesebb 3000 ha vadászterületen gazdálkodó vadászatra jogosult. Bármelyik fél észleli a károsítást, azonnal jeleznie kell a másiknak.

A folyamatos kártételről a vadgazdálkodó nyilvánvalóan akkor – és csak akkor – tud, ha a földhasználó ezt jelzi felé.

Az ítélkezési gyakorlat a fentiekén kívül azt is vizsgálja, hogy a földhasználó mennyiben tett eleget törvényi művelési kötelezettségének, a jó gazda gondosságával járt-e el. A gyakorlatban, ha egy ültetvény rendkívül elhanyagolt, gondozatlan, növény-egészségügyi szempontból rendkívül rossz állapotúnak tekinthető, sok kártékony rovarral, veszélyes gyomnövényvel (parlagfű, siskánád, mezei aszat, szerbtövis, tarackbúza, szeder) terhelt, akkor a bíróság megállapítja, hogy a földhasználó a törvényi kötelezettségének nem tesz eleget.

Az egyik konkrét bírósági ítélet (2.P.21.112/2008 sz.) pl. azt állapította meg, hogy a szóban forgó, nyilvánvalóan elhanyagolt, gondozatlan ribizliültetvényben megtelepedett a cserebogár lárvája, az ún. pajor, és a vaddisznó, kitűnő szaglásának köszönhetően, a pajorokat, pondrókat, élősködőket túrta ki ún. másodlagos vadkár okozásával, ily módon kielégítve fehérjeigényét. Ezzel pedig olyan kárt is okoz, mely pl. lehetetlenné teszi a gépi megművelést, és végeredményben az ültetvény tönkremeneteléhez is vezethet. A bíróság vizsgálta továbbá a parlagfűirtási kötelezettség teljesítését, valamint a ribizli kapcsán az üvegszárnyú ribizskelepke elleni védekezést a mérgezési naplónak a földhasználójától történő bekérésével. A fenti körülmények a

földhasználó mulasztására, nevezetesen a kártevők elleni védekezés hiányosságaira utalnak.

Ez ellen fűkaszással, megfelelő talaj-előkészítéssel, növényvédelemmel, permetezéssel és vaddisznóriasztó szerek alkalmazásával tud védekezni a földhasználó.

Az eljáró bíróság e konkrét ügyben kimondta, hogy a kár a földhasználó mulasztó magatartására vezethető vissza, így kártérítésre sem jogosult.

Ilyen esetben a bíróság vizsgálja, hogy a földhasználó kötelezettségmulasztása vagy a vad által okozott kár mértéke volt-e nagyobb, illetve mely ok okozta az okozatot. Ha a földhasználó a rendes gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettségének nem tesz eleget, az ebből eredő vadkárt a földhasználójának terhére kell figyelembe venni (Vtv. 79.§ (2)). E törvényi rendelkezéssel kapcsolatban adta a legfelsőbb bíróság a már korábban említett iránymutatást, mely szerint, ha a károkozó magatartás előidézésével, a kár bekövetkeztével, a kár súlyosbodásával az elvárható magatartást elmulasztó károsult is közrehatott, maga-

tartásának következményeit a károsult maga viseli. Ez esetben a Ptk. 340.§ (1) szerint kármegosztásnak van helye. Nem terheli kártérítési felelősség a károkozót a kárnak azért a részéért, amely abból származott, hogy a károsult nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az ítélkezési gyakorlat alapján megállapítható, hogy a Ptk. 341.§ alapján nem kizárólag a vadászatra jogosult kötelezettsége a kár megelőzéséhez szükséges intézkedés megtétele és költségeinek viselése. A Ptk. 340.§, valamint a Vtv. 79.§ (1) a pontja alapján a földhasználóját is kárelhárítási, kármegelőzési kötelezettség terheli. A fentieket tükrözi az ítélkezési gyakorlat is, mert a kármegelőzés mindkét fél közös érdeke, annak költségeit is fele-fele arányban kell viselniük (BH 2002.484, L.Bír.Pfv.VI.20.352/2000.Sz.).

Kelt: 2013. május 09. napja.

*Dr. Magda László
ügyvéd*

VADÁSZNAPOK

Kopjafaünnepség Kóhalmán

Az Alsónémedi Kóhalmi Vadásztársaság az idén 11. alkalommal rendezte meg kopjafaünnepségét és májálását. A megalakulása 60. évfordulóját (is) ünneplő vadásztársaság elnöke, *Macsek Lajos* az Országos Magyar Vadászati Védegyelet díszoklevelét vehette át az ünnepségen, mely oklevelet *dr. Semjén Zsolt* elnök és *Pechtol János* ügyvezető elnök látott el kézjegyével.

„Őszinte elismerésünket és köszönetünket fejezzük ki a vadásztársaság tagságának, vezetőségének és szakszemélyzetének, hogy évtizedek óta a jó gazda gondosságával védtek, nevelték és hasznosították a rájuk bízott vadállományt. Kívánjuk, hogy a jövőben is az eddigi kiváló közösségi szellemben folytassák egyesületi életüket, a magyar

vaddal való szakszerű, eredményes gazdálkodást és természetvédelmi tevékenységüket. Jó vadászatot, maradandó vadászélményeket kívánunk. Alsónémedi és a környékbeli községek önkormányzatai és lakosai büszkéek lehetnek a vadásztársaság tevékenységére.”

Zsin Géza vadászmaster Nimród-vadászérem kitüntetésben részesült, melyet *Nagy István* titkárral adott át. Az elismerések átadására a vadászháznál álló kopjafa mellett került sor, megemlékezve egyúttal az elhunyt vadásztársakról. A kopjafa talapzatát koszorúk és virágok borították el. A megemlékezést az albertirsai Pipacs Körtegyűttes műsora tette ünnepélyessé.

A kóhalmi kopjafaünnepség programja évről évre színesebb, kulturáltabb. Ezt a célt szolgálja az elmúlt évben elkészült fedett főzőhely, mely alatt jobbnál jobb ételek készültek ezen a szép napos délelőttön.

Nem maradt el a hagyománnyá vált koronglövőverseny sem a saját löterükön. A vándorserleget idén *Szabó Zoltán* nyerte el.

Lovas kocsikázás, a gyermekeknek hasznos, egyúttal játékos elfoglaltságok, kézzel hajtott körhinta, íjászkok és solymászok bemutatkozása, igen érdekes és izgalmas rendőrségi és vadászkutya-bemutatók, főzőverseny szerepelt még a programban.

Az idén is, mint az elmúlt években mindig, összejövetelünkön részt vettek érdekképviselőink, a környező települések önkormányzatainak és vadásztársaságainak képviselői, akik egybehangzóan az igen baráti légkört, a pergő, változatos programokat, a jókedvet, a vidámságot, az izgalmas, érdekes versenyt emelték ki.

Mindannyian reméljük, hogy jövőre is folytatódik a hagyomány.

Dr. Végh Róbert
a Kóhalmi Vadásztársaság titkára
(Fotó: Dr. Tóth Ágnes)

VII. regionális vadásznapi Fótó

Idén a Fóti Vadászklub a vadászmadarak és a velük való vadászat bemutatásának jegyében szervezte programjait a megszokott helyen, a fóti Somlyó-tó partján. Az eseménydús nap végén örömmel nyugtáztuk, hogy az időjárás kegyes volt hozzánk és programjainkhoz.

A Magyar Solymász Egyesület fóti tagjai oroszlanrészert vállaltak a rendezvény megszervezésében, lebonyolításában. Akcióra a madarak nem voltak alkalmasak – vedlésük miatt –, de vitézül állták a sarat a rengeteg érdeklődő előtt. Solymász barátaink galambászháját, uhut és vándorsólymot hoztak magukkal, amelyek iránt főként a gyerekek tanúsítottak nagy érdeklődést. Folyamatos kérdésözön áradt *Palkó Géza* felé, aki

kezén madarával, tiszta szívből beszélt a gyerekkora óta űzött hobbijáról, ami inkább már hivatás. A nagy elődök – *Lelovich György* és társai – fényképei előtt tiszteleggettünk. *Szárnyasi Misi* és *Békési Feri* vetélkedőt szervezett madárfelismerésből a röpkép alapján és a kiállított preparátumokból. A helyi média is sokat időzött a nagyközönség előtt ritkán megjelenő, testközelből látható vadászmadarak standjainál. A Fót-TV külön riportot is készített az egyesület tagjaival vadászatukról, hagyományaikról, kultúrájukról. A könyvtárban berendezett tárlaton a régió természetfestői – *Seres József*, *Boros Zoltán*, *Serdült Erika*, *Iván Margit* –, valamint *Hegedűs Sándor* agancsfaragó szebbnél szebb munkáit csodálhattuk meg. Természetesen a főzés, a kulináris élvezetek is markánsan megjelentek a rendezvényen. A főzőversenybe 19 vadételt neveztek: őz, szarvas, vaddisznó volt a domináns ételalap, de volt muflon, fácán, sőt galamb is. A légpuskalövészet is rekordszámú versenyzőt vonzott, ami nem kis feladat elé állította a lövészetvezetőt, *Hegedűs Lászlót*. A természetvédelem, a környezettudatos magatartás népszerűsítése is a programok részét alkotta, különös

tekintettel a védett madarainkat bemutató tárlat anyagára. A vetélkedők győztesei:

Madárfelismerés – I.: Hagymásy Soma; II.: Szabó Vince; III.: Szárnyasi Ábel;

Légpuskalövészet – I.: Ifj. Hegedűs László; II.: Pozsár István; III.: Kemenczei Zsolt;

Vadétel kategória – I.: Makádi Vt.; II.: Fóti Mezőőrök; III.: Csíkvölgyi Wass Albert Vt.;

Ezúton szeretnénk megköszönni közreműködőinknek a segítséget, elsősorban *Sztankó Juditnak*, *Földi Tamásnak*, *Földi Katának* és *Szárnyasi Mihálynak*, akiknek áldozatos munkája nélkül a rendezvény nem jöhetett volna létre. Köszönjük az OMKV fővárosi és Pest megyei

területi szervezetének, hogy elképzeléseinket a vadászat népszerűsítésében és széles körű elfogadtatásában hathatósan segítik. Köszönet Fót város önkormányzatának, a Gödöllő Környéki Regionális Turisztikai Egyesületnek, a Fóti Vadászklub tagjainak és azoknak a barátainknak, akik anyagilag vagy egyéb más módon segítettek, hogy az utóbbi idők legjobb és egyik legfeltehetőlenebb napját tudhassuk magunkénak!

Földi Pál elnök
Fóti Vadászklub

XVII. Kittenberger Kálmán-megemlékezés

A nagymarosi Kittenberger Kálmán-napok rendezvény-sorozata 2013-ban a Gesztenyevirág fesztivál keretein belül valósult meg, 2013. június 22–23-án.

A szervezők és a résztvevők a fesztivál mindkét napján színes programokkal, koncertekkel, érdekes foglalkozásokkal, illetve játékos vetélkedőkkel, kutyabemutatóval és számos látni- és kóstolnivalóval várták a kapcsolódni vágyókat.

A programok a város területén, egy új helyszín bekapcsolásával kerültek megvalósításra. A Magyar utcában felállított szabadtéri színpadon léptek fel a helyi és a közismert sztárok egyaránt.

Kittenberger Kálmán (Léva, 1881. – Nagymaros, 1958.) magyar Afrika-kutató, zoológus, tanár, vadász és természettudományi író emléknapiján vadászskürtök hangja jelezte az ünnepség megnyitását.

A Fő téri Kittenberger-szobor előtt *Petrovics László* polgármester köszöntötte a jelenlevőket. *Kemenes Miklós*, a Fővárosi és Pest Megyei Vadászkamara sportvadász alelnöke ünnepi beszédében felidézte Kittenberger Kálmán életét és munkásságát, s örökségének ápolására hívta fel a hallgatóság figyelmét.

A megnyitót követően a szobornál koszorút helyeztek el:

- Nagymaros város önkormányzata nevében *Petrovics László* polgármester és *Rudolf Józsefné* alpolgármester;
- az Országos Magyar Vadászkamara fővárosi és Pest megyei szervezete és a Vadászszövetség képviselőjében *Bors Richárd*;
- a Börzsönyi Borostyán Vadásztársaság nevében *Kemenes Miklós*;
- a Dunakanyar Kittenberger Vadásztársaság nevében *Sukerek János*;
- a Vadászati Kulturális Egyesület nevében *Oláh Csaba*;
- a Magyar Vadászlap képviselőjében *Földvári Attila*;
- a Nimród Vadászújság nevében *dr. Köller Joachim*;
- az Ipolyság és környéke vadászaival nevében *Szabó László* és *Antal Béla*;
- az Ipoly Erdő Zrt. Nagymarosi Erdészete képviselőjében *Gáncs Viktor*.

A Kittenberger Kálmán-napok évek óta tartó hagyományát képezik a kutyás programok, melyeket idén is

megrendeztek. A keverékkutya-szépségverseny töretlen népszerűségnek örvend a helyi lakosság körében. Ezúttal is számos jelentkező közül választották ki a Duna-part szépeit. A díjkiosztás után kutyás bemutatót láthattak a nézők, az idei program koncepciója alapján, ahol a betanított munkakutyák megismertetése volt a cél.

Köszönjük, hogy idén is együtt emlékezhettünk Nagymaros híres vadászára, Kittenberger Kálmánra. A város szeretettel várja vissza Önöket Nagymarosra, 2014-ben is!

Mándliné Szabó Katalin intézményvezető
Jórász-Nagy Eszter, Plentner Katalin
stratégiai referensek

X. Nagyörzsönyi Magyar – Szlovák Vadásznapi

Az idén folytatódott a jó pár évvel ezelőtti kezdeményezés, és 2013. szeptember 14-én a Börzsönyi Zrínyi Vadásztársaság immáron X. alkalommal rendezte meg a nagyörzsönyi Magyar–Szlovák Vadásznapot. A szervezőmunkához ismét csatlakozott Szlovákiából a Lévai Járási Vadászkamara, mely igen sokat tett a rendezvény ottani népszerűsítéséért. Az érdeklődés igen nagy volt a két országból, és annak ellenére, hogy a vadásznapi eseményei reggeltől a déli óráig szakadó esőben folytak, dacolva a kedvezőtlen időjárással, igen sokan jöttek el.

A vadásznapi ünnepélyes megnyitójára a nagyörzsönyi Árpád-kori templom melletti szabadtéri színpadon került sor. Elsőként *Stohl András* színművész, a ren-

dezzvény műsorvezetője köszöntötte a megjelenteket, aki immár sokadik alkalommal segítette a vadásznapi gördülékeny lebonyolítását. Ezt követően *Szakáts Luca* diáklány előadásában Ipoly menti népdalok hangzottak el, majd Szlovákiából *Urbán János* és fia gyetvai népdalokat adott elő. *Antal Gyuláné*, Nagyborzsöny polgármestere mint házigazda üdvözölte a megjelenteket, kiemelve azt, hogy a község mindig szívesen látja vendégül a vadásznapi hazai és külföldi résztvevőit. *Pechtol János*, az OMVV ügyvezető elnöke köszöntőjében kiemelte, hogy példaértékű a magyar–szlovák vadászegyeztetkedés, és ehhez igen nagy segítséget nyújtott az évente megrendezendő nagyborzsönyi magyar–szlovák vadásznapi. *Peter Weiss*, Szlovákia magyarországi nagykövete és *Tibor Lebozky*, a Szlovák Vadászakamara és a Szlovák Vadászszövetség elnöke is egyaránt ezt a gondolatot fűzte tovább. A megyei vadászakamara vezetősége nevében *dr. Szentpétery Kálmán* köszöntötte az esőben is kitartó seregleket.

11 órakor vadászkitüntetések átadására került sor. Nimród-vadászérmet vehetett át *Bors Richárd* szövetségi titkártól *Lucza Vilmosné*, *Heil Attila* hivatásos vadász, *Szöke Attila* hivatásos vadász és *František Zlebovec*, a lévai vadászakamara elnöke. Majd ezt követően az Árpád-kori Szent István-templomban tartották meg a Szent Hubertus-misét, melyre szép számmal mentek el hívők és nem hívők egyaránt.

A nap kulturális műsorrésze 12 órakor indult. A hagyományoknak megfelelően, ismét a szlovák Szent Barón Solymászkлуб bemutatója kápráztatta el a nézőközönséget. Az élménydús bemutató után jó ebédhez szólt a nóta Konkoly Csenge és Zikó Zalán előadásában. Az ebédet követően Maksa Zoltán humorista járult hozzá az önfeledt szórakozáshoz, majd Nagy Csaba tárogatóművész történelmet idéző játékát hallgatták a nézők. Ezt követően Kovács Kati táncdalénekes könnyűzenei műsorát és később Koncz Gábor Kossuth- és Jászai-díjas színművész vadászélményinek előadását élvezhette a népes publikum. Majd a különböző települések önkéntes kiscsoportjai – a Kismarosi Hagyományörző Táncgyűttes folklóracsapata, a Vatra folklóregyüttes Szlovákiából és a Börzsi táncscsoport – mutatták be tudásukat.

Este 8 órakor Hevesi Tamás előadói estje következett nagy sikerrel, melyet tűzijáték, ezt követően pedig éjfélig tartó retro-diszko zárt.

A színpadi programok mellett egész napos rendezvények is voltak, szakmai előadások hangoztak el az önkormányzat dísztermében. Először vadászati és erdészeti klaszter bemutatására került sor *Pintér Zoltán* projektmenedzser tájékoztatásával, majd egy tanulmány ismertetése hangzott el *Guzsik Alfréd* előadásában.

A reggel 8 órakor kezdődő vadéltérő-verseny eredményhirdetésére délután került sor. Vadpörkölt kate-

góriában Zarándok Gábor (Sülysápi Vt.), míg vadsült kategóriában Fülöp Illésné és Oláh Katalin (Börzsönyi Borostyán Vt.) lett az első helyezett. A trófeabírálati versenyben pedig ismét a szlovákiai versenyző vitte el a pálmát.

Mindezek mellett gyermekprogramok (ugrálóvár, arcfestés stb.), kisvasútiúrat Nagyirtásra és különböző kiállítások nyújtottak jó szórakozást.

A trófea-kiállítás színvonalasan mutatta be a térségben működő vadásztársaságok és vadgazdálkodók borzsönyi jellegű, mutató vadásztrófeáit, mely bemutatóhoz kapcsolódott *Sándor Róbert* grafikusművész „Vadák” című kiállítása a művelődési házban. A kiállítást *dr. Köller Joachim*, a Nimród Vadászújság szerkesztője nyitotta meg.

A fenti programok közül mindenki megtalálhatta a számára kedveset, és jól tudott szórakozni.

A kellemetlen, esős idő ellenére igen sokan voltak kíváncsiak a vadásznapi eseményeire, és késő estig kitaraktak a különböző műsorokon. Összességében sikerrel zárult a jubileumi X. Nagyborzsönyi Magyar–Szlovák Vadásznapi.

Köszönet illeti a támogatókat, különösen a főtámogatókat, az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezetét és a Groupama Garancia Biztosító Zrt.-t, akik rendkívül nagy segítséget nyújtottak a vadásznapi megvalósításához.

Nagy Attila

Vt.-elnök,

a szervezőbizottság vezetője

VI. Gerje menti vadásznapi

„A környezetvédelem jövőjéért, kézen fogva a gyermekekkel”

Az idei vadásznapi főszereplői a gyermekek voltak. A házigazda szerepét a NEFAG Zrt. és Pusztavacs önkormányzata látta el kifogástalanul. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani nekik a szervezők nevében.

Nem titkolt célunk a gyermekek megszólítása volt, hogy értsék és szeressék a körülöttük lévő környezetet.

A rendezvénysorozat első napján, október 4-én, pénteken, a pusztavacsi általános iskola tornatermében a környék vadfajainak trófeái és preparátumait állítottuk ki.

Hatos Tamás, a Pusztavacsi Erdészet igazgatója és *Gyócsos Ferenc* – afrikai vadászatok szervezője – „tanárurak” tartottak igen hangulatos és rendhagyó biológiaórát öt, a szövetséghez kötődő település gyermekeinek. Ezt követően, a NEFAG pihenőréjén *Kiss Róbert* kutyabemutatóját élvezhették a gyerekek.

Október 5-én reggel csípős hideg és deres fű fogadta az érkezőket, de aztán felragyogott a nap. A rendezvény a szokott forgatókönyv szerint zajlott. A Pipacs Kürtegyűttes üdvözlőszignálja után *Fehér Sándor*, a Gerje Menti Vadásztársaságok és Vadászok Egyesületének elnöke bejelentette a régóta várt hírt, mely szerint a szövetséget bejegyezték, így az hivatalosan is civil szervezetté vált. Ezután felharsant a vadászhimnusz, zászlóátadás és teríték következett, majd *Jóri László*, Pusztavacs polgármestere megnyitotta a vadásznapot.

Mint minden évben, ezúttal is kitüntetések átadására került sor.

Magyar Vadászatért kitüntetést *dr. Ricza Ferenc*, Nimród-érmet *Balaton Róbert* kapott. A Nádasdy-emlékplakettet a Nagykörsi Kinizsi Vt. érdemelte ki. Kiemelkedő ragadozógazdálkodási eredményeiért 13 hivatásos vadász vehette át a megyei vadászakamara „Aranyaszarka” kitűzőjét.

Szabó Ferenc, a Vidékfejlesztési Minisztérium vadászati és halászati főosztályának vezető helyettese rövid ünnepi köszöntőben méltatta a kitüntetésben részesültek érdemeit, és üdvözölte az új civil szervezet megalkulását.

A nap további része ismét a gyermekek körül forgott, a NEFAG Zrt. erdei iskolájának munkatársai tartalmas napot szerveztek a gyermekükkel kilátogató szülőknek. Volt állatsimogató, erdei totó, ajándékkészítés erdei alapanyagokból.

A rendezők kérésére a Vizslatúra is erre a napra időzítette idei búcsúrendezvényét. Rendkívül látványos volt a kutyák és vezetőik bevonulása, utána pedig a *Csillik Gábor* által levezényelt színvonalas bemutató. Pikáns felhangot adott a bemutatónak az a tény, hogy a klub tagjai között elenyészően kevesen vadásznak.

Mihály János

dr. Ignác Magdolna

Nevét a vadászat, vadgazdálkodás szakmában évtizedek óta sokan ismerik. A vadászati igazgatásban eltöltött két évtized után szakértett, üzemtervezett a vadászterületeknek. Az elmúlt években több mint tíz vadászati témájú filmet készített, amelyek közül a hazai és külföldi pályázatokon többet díjaztak. A természet iránti szeretetét a Bükk-fennsík kiváló pedagógusok vezetésével eltöltött nyarak életre szólóan meghatározták.

Tanult szakterülete, valamint a több mint harmincéves sportvadász múltja egyre közelebb viszi a természet-vadászat témájú képzőművészethez. 2000-től, négy éven át, Somogy megyében lévő házukban szervez természetábrázoló festők számára alkotótábort. Ez időben rendszeresen látogatja a Budai Rajziskola festőkursusát. Tagja a Mártélyi Szabadiskolának, valamint a Független Magyar Szalonnának. 2002-ben szerkesztette a *Négy szemközt a természettel* c. képzőművészeti albumot, amelyben 81 alkotó mutatkozott be. Közreműködött Murai Róbert festőművészről készült könyv szerkesztésében. Alkotótábort szervezett a Pilisi Parkerdő Zrt.-nél, a Somogyi Erdészeti Zrt.-nél, a Nyírerdő Zrt.-nél, a Nagykunsági Zrt.-nél, a HM Verga Zrt.-nél, valamint a szlovákiai Szászdon.

Eddig öt egyéni kiállítása volt, és több mint harminc csoportos kiállításon vett részt.

2005-ben, a XIII. természetvédelmi, vadászati, halászati pályázaton a „Mártélyi holtág” c. képére különdíjat kap. Rendszeres résztvevője a Vadászati Kulturális Egyesület által kiírt pályázatoknak. 2010-ben „Az élet születése” c. pályázaton kapott különdíjat. Képeivel rendszeresen bemutatkozik a FeHoVa-n, illetve a vadásznapiokon is. Részt vett a Kendli-major Művészeti Akadémián Walter Gábor, Mág Tamás, Korbely István,

Ludwig Zoltán mesterkurzusain. Nagy tisztelője Simon Ferenc szegedi, valamint Holler László hódmezővásárhelyi festőművészeknek, akiktől sok segítséget kapott.

Témája elsősorban a táj, a természet titkai, a vadon élő állatok, de szívesen fest régi épületeket, pincesorokat, csendéleteket. *Plein air*-festőnek vallja magát, de az utóbbi időben szívesen fordul a modern festészet irányába. Képei olajjal és vegyes technikával, akrillal készülnek vászonra, valamint pasztellal papírra. Alkotásai megtalálhatók a hazai és külföldi gyűjteményekben, a vadászházakban, a kastélyokban és a közgyűjteményekben. Alkotásai illusztrálják az általa kiadott *Vadásznaplót* is. Munkáival rendszeresen támogatja a különböző versenyek díjazottjait.

Vallja, hogy a képzőművészet igazi feladata, hogy olyan pillanatokat örökítsen meg, amelyeket mások talán észre sem vesznek. Így lehet az élet csodás dolgait megsokszorozni, az embereknek örömet okozni, tartalmas életet élni.

Hirdetési rovatunkba várjuk cégek, vállalkozások térítéses hirdetéseit. Apróhirdetés rovatunkban a vadászkamara tagjai térítésmentesen hirdethetnek (fegyver, vadászskutya, vadászati lehetőség stb.)!

Főszerkesztő: Nagy István • Nyelvi lektor: Gellér Tibor • Címlapfotó: Rácz Fodor Fanni • Megjelent 11 000 példányban • Nyomás: Mester Nyomda Kft. • Szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor u. 34.
Tel: (06-1) 311-9608; e-mail: omvkpest@t-online.hu

Idén ünnepli megalakulásának

25
ÉVES
évfordulóját

Idén ünnepli megalakulásának
25. évfordulóját
az ország legnagyobb terület nélküli vadásztársasága
a VADCOOP Bérkilövő Vadásztársaság.

A jubileumi évben az új belépőknek rendkívüli kedvezményt biztosítunk.

Az egyszeri belépési díj csupán: **25,000.- Ft.**

Az országos szervezettel rendelkező egyesület tagjaik részére évi 76,000.-Ft tagdíj ellenében öt apróvad vadászatot (mezei nyúl, fácán, vadréce) biztosít. Ezen kívül egy nagyvad lelövés díját is fizeti a társaság. Igény esetén térítés ellenében további vadászatokat is szervezünk.

A Vadcoop Bvt. tisztelettel várja minden természetet és vadászatot kedvelő jelentkezését tagjaik sorába.

Részletes tájékoztatás honlapunkon: www.vadcoop.hu

Személyes kapcsolatfelvétel a társaság irodájában:
1113 Budapest, Bocskai út 43-45 sz. 11.lh. 2. em. (H-Sz-P).
Tel.: 06/1-365-1005

Érdemes Vadcoop tagnak lenni. Várjuk jelentkezését.

A Vadcoop Bvt. Vezetősége.

JÓ VADÁSZATOT!

*Boldog karácsonyt és eredményekben
gazdag boldog új évet kívánunk!*